

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Vám utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-600

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. június 4.

bb 1. változatos program a fővárosi és vidéki szabadtéri színpadokon - körműsor a balatonnál - az országos rendezőiroda nyári tervei

1 lv/gk szb ha

1963. június 4.

az országos rendezőiroda változatos műsort állított össze a nyári hónapokra. a budapesti és vidéki szabadtéri színpadokon mintegy 150 előadást tartanak. a program revü-, kabaré-, esztrádműsorokat és tánczenei hangversenyeket ígér. a kulich gyula szabadtéri színpadon június 22-én mutatják be a „váltás magyar módra„ című vidám, zenés játékot, a bartók-színpadon pedig július 12-én az „ádám-kosztümben„ című kabarérevüt hozzák színre.

a nyaralók szórakoztatására a „nevetővendég-szolgálat„ című zenés esztrádműsort siófokon, földváron, Iellén, bolgáron, füreden, hévizen és más üdülőhelyeken mutatják be. a balatoni program kiemelkedő eseménye lesz egyébként a látványos vizikarnevál, amelyet augusztus 19-én rendeznek siófokon, a vízre épített színpadon.

az idén első ízben kísérleteznek sportműsorral egybekötött előadásokkal. a sportkedvelők szórakoztatására a fővárosban és több vidéki nagyvárosban futballmeccsel kombinált esztrádműsor lesz. ilyen előadásra budapesten június 15-én kerül sor a csepeli sportcsarnokban.

a nyári előadásokat neves hazai művészek és zenekarok kivül külföldi énekesek és tánczenekarok vendégszereplésével gazdagítják. a noviszádi rádió tánczenekarával egy műsorban lép fel két olasz táncdalénekes, rocco granata és ines taddio. első hangversenyük június 24-én siófokon lesz. előadásokat tartanak majd pécsen és szolnokon is, budapesten, a kis-stadionban június 29-én 30-án lépnek fel. ezt követően miskolcon, debrecenben és nyíregyházán vendégszerepelnek. a csehszlovák gustav broom-zenekar július 17-én a csajkovszkijparkban, 19-én a rózsavölgyi szabadtéri színpadon, 20-án és 21-én pedig a kulich gyula szabadtéri színpadon játszik. vico torriani vendégszereplésére augusztusban kerül majd sor. a kis-stadionban együtt lép fel liana antonova bolgár táncdalénekesnővel, valamint a magyar rádió és televízió tánczenekarával. /mti/

--

- 1 -

bb 2. két családot nevel egy fecskepár

vid j szb ká

1963. június 4.

a fecske rendszerint párosával neveli fel kicsinyeit, a páratlant - a harmadikat vagy az ötödiket - addig koplaltatja, míg végül elpusztul. éppen ezért különös egy vásárosnaményi fecskepár viselkedése. a dohánybevéltő eresze alá egyszerre két pár rakott fészket, közvetlen egymás mellé. röviddel a költés után az egyik fecskepár nyomtalanul eltűnt, és az öt árván maradt kis fiókat a másik család vette gondozásba. így összesen 9 kis fecske élelméről gondoskodnak, s még késő este is kiröppennek bogarat gyűjteni. /mti/

--

bb 4. nyárra két új nagy létesítményt helyez üzembe a vízművek - az elsőzetes számítások szerint kánikulai napokon 750 000 köbméter vizet kaphat a főváros

i hbj/sze szb vg

1963. június 4.

a fővárosban már jelenleg is rendkívül nagy a vízfogyasztás: napi 650 000 köbméter körül mozog; két évvel ezelőtt ez már kánikulai csucsokhoz számított. ezt az igényt a vízművek minden nagyobb nehézség nélkül ki tudja elégíteni, s különösen kedvező, hogy elég magas a duna vízállása. számolni kell azonban azzal, hogy a nagy nyári meleg idő beköszöntével még tovább növekszik a vízfogyasztás.

az igények jobb kielégítésére a vízművek megtette a szükséges intézkedéseket. július elején vizet ad - naponta mintegy 15 000 köbmétert - a szigetzsentsmikkői csőutrendszer. július elejére elkészül a kőbánya vízellátása szempontjából rendkívül fontos 3-as számú főnyomóvezeték. a víznyelő-berendezéseknél és a telepeken - így a felszíni vízműnél is - a karbantartási munkálatok zömét már megoldották, a gépek, a szivattyúegységek nagy teljesítménnyel dolgozhatnak. továbbra is vizsgálják a csőhálózatot, s nyárig a rejtett csőtöréseket fel akarják deríteni, s rendbe akarják hozni. mindezeknek az intézkedéseknek eredményeként a vízművek az idén újabb csúcsot akar elérni, kánikula idején, legalábbis egy-két napig naponta körülbelül 750 000 köbméter vizet ad budapestnek. /mti/

--

- 2 -

bb 3. ismét budapesten vendégszerepel ernster dezső

i s/gg-lm ha

1963. június 4.

ernster dezső, a new yorki metropolitan operaház ének-művésze júniusban ismét budapesten vendégszerepel. a magyar állami operaházban három alkalommal lép fel. június 19-én a varázstuvolában, 22-én a fidelóban, 26-án pedig a nürnbergi mesterdalnokokban énekel. /mti/

--

bb 5. virágok „rivaldafényben„

vid j-lm ká

1963. június 4.

ötvenezer tő rózsza és 200 000 egynyári virág nyílik szeged belvárosának sétányain és parkjaiban. ez már előkészület arra, hogy kedő szinpompában fogadják a júliusban nyíló szabadtéri játékok hazai és külföldi vendégeit. tavaly is szépek, rendezettek voltak a parkok, de most újdonság, hogy nemcsak nappal nyújtanak szemet gyönyörködtető látványt az érdekes formában kiképzett muskátli, begónia, petunia és egyéb virág-ágyak, hanem este is. lámpákat állítottak fel, amelyek többfelől, plasztikusan világítják meg a parkok díszeit, szinte rivaldafényt varázsolnak köréjük. nemcsak a virágok tündökölnek fényárban, hanem a nevezetesebb fák is. ilyen hírességnek számít a széchenyi tér e egyik hatalmas ezüsthársa. /mti/

--

bb 6. „beszéljünk a műorról„ - válasz a hallgatók rádióhoz érkezelt javaslataira

i s/tm-lm ha

1963. június 4.

a rádióhoz műsor-ügyekben naponta igen sok levél érkezik. a levelekben felvetett kérdések változatossága szükségessé teszi, hogy a műsorban is, tehát a hallgatóság legnagyobb nyilvánosságát előtt foglalkozzanak egyik-másik problémával. szükség van erre annál is inkább, mert a rádió és tv újság több mint félmillió példányszáma ellenére is a hallgatóknak csak egy részéhez jut el. a most induló „beszéljünk a műorról„ című adás a sokakat érdeklő műsor-problémákkal foglalkozik majd, s beszámol a rádió terveiről is. /mti/

--

- 3 -

bb 7. „nyilik,, az árvalányhaj a borsodi karsztvidéken

vid j-lm ká

1963. június 4.

az északmagyarországi hegyvidék növényritkaságainak egyike az árvalányhaj, amely a gömör-tornai karsztvidéken a szilicei fennsík, a bükk-hegységben pedig a kemesnye-tető mészkőszikláján diszlik. az idén a szokásosnál később, csak június első napjaiban „nyilott ki,, ez a kedvelt dísznövény. a szilicei fennsík különösen sűrűn tenyészik: az állandó szélben valóssággal hullámzik az öt holdnyi terület. az aggtelek és jósvafő környékén levő községekből a gyermekek szedik és árulják az árvalányhaját a világhírű barlangvidéket felkereső kirándulónak: eddig csaknem 10 000 csokrot adtak el. de a turisták maguk is szívesen felkeresik a fennsíkot vagy a bükki kemesnyetetőt, ahol ölszámra szedhetik a szabadíznek is szép növényt./mti/

--

- 4 -

bb 9. augusztus 20-án adják át a keleméri tompa emlékmúzeumot - 12 honismereti szakkör dolgozik borsod megyében

vid fm/tné vm fm

1963. június 4.

borsod megye művelődési otthonaiban sorra alakulnak a honismereti szakkörök, a tagok - a helyi pedagógusok irányításával - összegyűjtik környezetük történelmi emlékeit, néprajzi szokásait, népdalait, meséit és táncait. a gyűjtött anyagot feldolgozzák és kiállításokon mutatják be községük lakóinak. a megyében ma már 12 olyan szakkör működik, amely kisebb múzeummal rendelkezik. a rudabányai honismereti szakkör például a vasércbányában talál régi emlékeket: középkori fejtőkalapácsokat, agyagmécseket és érc-repesztő szerszámokat gyűjtötte össze. ezekből a tárgyakból a művelődési otthonban kiállítást rendeztek, amely bemutatja: hogyan fejlődtek a középkori bányák korszerű, gépesített üzemmé.

a tokajiak hegyalja népszokásait, a környéken fellelhető régi mondákat és meséket, valamint ősi szőlőművelő eszközöket gyűjtöttek. az értékesebb emléktárgyakat az 1790-ben épült görögkeleti templomban berendezett tájmúzeumban helyezik el. a hejőkereszturak a muhi csata tárgyi emlékeit kutatják, a sajkózárai pedig a környékükön található barlangokról készítenek térképet és leírásokat.

kelemér község honismereti szakköre tompa mihálynak állít emléket, aki annak idején a faluban lelkészkedett. összegyűjtötték a környéken található tompa-emlékeket, a költő egykori otthonát átalakították és abban emlékmúzeumot rendeznek be. a tompa emlékmúzeumot augusztus 20-án nyitják meg.

a honismereti szakkörök egyrésze a nyári hónapokban a múlt emlékeinek feltárásán kívül feldolgozza lakóhelyének és üzemének a felszabadulás óta elért fejlődését és az eredményeket kiállításokon mutatja be./mti/

--

bb 10. új tüdősebészeti pavilon építése kezdődött a korányi szanatóriumban - száznyolcvan ágygal és korszerű műtőkkel bővül a kórház

i sb/tr vm vg

1963. június 4.

az országos korányi tbc intézetben a 21-es építőipari vállalat dolgozói megkezdték egy korszerű, háromemeletes tüdősebészeti pavilon építését.

a középülettervező vállalat építészeinek tervei alapján a legfelső emeleten, tehát a legtisztább levegőjű környezetben helyezik el a műtöket.
/folyt.köv./

lc

8.16/n

-5-

/bb 10. új tüdősebészeti....1.folyt./vm

az új pavilonban négy műtőt építenek. a betegeknek négyágyas szobákat, egyágyas elkülönítőköt rendeznek be és a szobák előtt fektető teraszt létesítenek. így összesen 180 ágygal bővül majd a szanatórium.

az új sebészeti pavilonnal egyidőben 80 személyes korszerű nővérszállást is építenek. a csaknem négyezer négyzetméter alapterületű, korszerű sebészeti előreláthatóan 1965 tavaszán adják át az építők./mti/

bb 15. huszonhárom séta budapest műemlékeihez - a berlini múzeum vendégkiállítására egyiptom művészetéről - gazdag tit-program júniusban

i hi/sze vm ha

1963. június 4.

a népművelési idény befejeződése után sem csökken a művészeti ismeretterjesztés: a tit budapesti szervezete a nyári hónapokban gyakrabban rendez művészeti látogatásokat, tárlatvezetéseket, műemléki sétákat. azokat, akik a helyszínen, az alkotó otthonában akarják tanulmányozni egy-egy mű születését, június 8-án Kiszfaludistróbi Zsigmond-kossuth-díjas szobrászművész műtermébe kalauzolja el a tit. akiket a magyar népzene multja, fejlődésének története érdekel, június 9-én résztvehetnek a Bartók-archívum megtekintésére, a várba szervezett látogatáson. érdekes újítás lesz az operatőr szemével címen, június 23-án sorra kerülő városnéző séta, amelynek részvevői Knoll István filmoperatőr vezetésével budapest nevezetességeit, a felvevőgép lencséjén át, veszik szemügyre. a fővárosi Zsidó Múzeum képzőművészeti gyűjteményéhez Móra Gábor tudományos kutató kíséri el az érdeklődőket.

a műemléki séták minden évben júniustól kezdve a leglátogatottabbak. a jövő hónapban összesen 23 ilyen sétát rendez a tit a főváros fontosabb műemlékeihez. a budai várat kilenc alkalommal keresik fel, sorra megtekintik a környék török emlékeit, s első alkalommal vezetnek kirándulást a németvölgyi temető művészi értékű síremlékeihez.

a tárlatvezetések részvevőinek a magyar nemzeti galéria kiállításain kívül érdekes láttnivalót ígér a tit: június 23-án és 30-án felkereshetik a berlini állami múzeum egyiptom művészete címen bemutatásra kerülő vendégkiállítását a szépművészeti múzeumban./mti/

8.26/n

-6-

915

le

bb 8. hogy hívták a pesti utcákat 1686-ban? - nyilvántartásba veszik a fővárosi utcanév-változásokat

i zs/tm/m/ha

1963. június 4.

a vidéki látogatóknak, de a postásoknak, a kézbesítőknek és másoknak is sok fejtörést okoznak a budapesti utcanév változások. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága ugyan az utóbbi időben már csak akkor él a névadás jogával, ha feltétlenül szükséges, az egy-egy kerületen belüli sok azonos elnevezés miatt azonban még mindig elég gyakran kell cserélni az utca-névtáblákat.

a fővárosi Levéltár munkatársai most arra vállalkoztak, hogy összeállítják a budapesti utcák névváltozásainak teljes, részletes listáját. a nyilvántartásnak az 1949 óta eltelt 14 esztendő változásait tartalmazó része elkészült. ebből kitűnik, hogy ez idő alatt mintegy 2.500 hosszabb-rövidebb utvonalt, utca kapott új nevet, de akadnak olyan utcák is, amelyek többször is átneveztek a „keresztségen”.

a Levéltár dolgozói vállalkozásának nagyobbik, s nehezebb része azonban csak ezután következik, azt tervezik ugyanis, hogy egészen 1686-ig, a főváros török hódoltság alóli felszabadulásáig minden utcanévet összegyűjtenek és jegyzékbe foglalnak. a nem mindennapi feladat megoldásához igénybe veszik a budapestről fennmaradt évszázados dokumentumokat, térképeket, tervrajzokat, feljegyzéseket, és a különböző várostörténeti munkákat.

az érdekes, s előreláthatóan terjedelmes nyilvántartás segítséget ad majd a kerületek helytörténetének elkészítéséhez, de lehetőséget nyújt arra is, hogy a Levéltár történeti alapokon nyugvó szakvéleményt adhasson a jövőben felmerülő utcanév javaslatokról. /mti/

bb 11. megbeszélések a magyar és a jugoszláv vegyipar együttműködési lehetőségeiről

i szf/.tm/m/vg

1963. június 4.

márciusban jugoszláv kormányküldöttség járt hazánkban és a két ország közötti gazdasági együttműködésről tárgyalt magyar kormány-megbizottakkal. a tanácskozás eredményeként megalakított magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság programjának megfelelően nemrég magyar vegyipari szakértők utaztak jugoszláviába dr. Lőrincz Imre nehézipari miniszterhelyettes vezetésével, hogy felvegyék a kapcsolatot a szomszédos ország vegyipari vezetőivel. /folyt.köv./

8.33/n

-7-

915

le

bb 11. /megbeszélések ... 1. folyt./ m

a magyar szakértők most érkeztek haza a csaknem kéthetes jugoszláviai utjukról. a miniszterhelyettes elmondotta, hogy számos alumínium-ipari, gyógyszer-, valamint lakk- és festékipari, s egyéb vegyipari üzemet látogattak meg. gyárlátogatásaik és megbeszéléseik során tájékoztak arról, milyen együttműködést lehetne kialakítani a magyar és a jugoszláv vegyipar között. a megbeszéléseket rövidesen budapesten folytatják. /mti/

...-

bb 14. érik a primőr-meggy, - folyamatos, bő meggytermés május végétől július végéig

i ie/m/ká

1963. június 4.

az üzletekben most jelent meg a legkorábbi nyári gyümölcs, a csereasznye a kertészeti kutató intézetben pedig már megérett a meggy is. igaz, egyelőre csak három fán, de néhány tucatnyi, későbbben érő társukkal együtt ezek adják meggytermelésünk fellendítésének alapját.

a magyar éghajlati és talajviszonyok mellett különösen jóminőségű pándi üvegmeleggy külföldön is keresett cikk, de most sem a hazai, sem az export-igényeket nem tudjuk kielégíteni. a pándi meggy ugyanis nagyon keveset terem és a szezonja is rövid. a kertészeti kutató intézetben ezért a pándi üvegmeleggyet számos külföldi fajtaival keresztezték. az utódok, mintegy ötezer különböző hibrid közül most választják ki azt a 8-10 változatot, amely május végétől július végéig folyamatosan biztosítja majd a jó minőségű, bőséges meggytermést.

a kialakuló „meggy-sorozat”, három legkorábban érő tagján a késői kítavaszkodás ellenére is már napok óta pirosak a gyümölcsök. minőségük vetekszik a csak júliusban érő pándiéval, a termés mennyisége pedig amannak sokszorosa. /mti/

...-

bb 12. poggyász szállítás három budapesti pályaudvar között

i kf/kf/m/vg

1963. június 4.

a máv a fővárosban a keleti, - a nyugati- és a déli pályaudvar között megszervezte az utasok csomagjainak az átszállítását. így azok, akik más pályaudvarról folytatják tovább utjukat mentesülnek a „cipekedéstől”, a lezárt bőröndöket a csomagmegőrző veszi át, s darabonként 10 forintért fuvarozza át a megjelölt pályaudvar csomagmegőrzőjébe. ez az összeg egyébként magába foglalja a csomagok 24 órás őrzési díját is. /folyt.köv./

8.40/n

-8-

915

bb 12. /a poggyász ... 1. folyt./ m

a három budapesti pályaudvaron a 10, a 14, a 20 és a hajnali négy óráig átadott csomagokat a másik pályaudvaron legkorábban két óra múlva kérheti az utas, ha a poggyászt a leadás napjától számított 24 óráig nem veszi át a további őrzésért naponta 1.10 forintot számít fel a vasut. /mti/

...-

bb 19. megkezdődött jászózsza ujjáépítése

vid/tr/m/ki

1963. június 4.

jászózsza, az árviztől legtöbbet szenvedett jászózsai községben elkezdették az ujjáépítés műszaki tervét. a szakemberek javaslataira a községi tanács nyolcvan ház lebontását engedélyezte és ezzel egyidőben megkezdtek az új otthonok alapozását. a tanyai rétegeken rombadőlt, vagy erősen megrongálódott vályogépületek helyett a község belterületén téglából és betonból építenek házakat. a község ujjáépítéséhez a megye egész társadalma segítséget nyújt. tizenkét községi tanács már bejelentette, hogy szakmunkásokat küld és anyagi segítséget juttat a helyreállításához. a jászózsai földművelőszövetkezet kollektívája két jászózsai dolgozó társuk otthonát építi fel társadalmi munkában. a karcagi mezőgazdasági technikum harmadik osztályos tanulói a nyári szünidő egy részét jászózsán töltik és részt vesznek két osztály társuk otthonának építésében. a jászberényi városi és járási tanács dolgozói a hétfői napokon segítik az árvizkárok nyomainak eltüntetését.

a községben egyébként a községfejlesztési tervek végrehajtásáa is megkezdődött. folytatják a törpevizmű építését és fektetik a csatornahálózatot. helyreállítják a megrongálódott két gyalogos átkelőhidat, felújítják az ut- és járdaburkolatokat. /mti/

...-

bb 20. miskolcnál az idén befejezik a sajtó ujjáépítését

vid/tr/m/ki

1963. június 4.

a sajtó magyar szakaszán az idén két fontos munka fejeződik be. dubicsány községnél a tavaszi árviz után azonnal hozzáfogtak a védőgátak magasztalásához és megerősítéséhez. több mint egy kilométer hosszú szakaszon egyméterrel növelik a töltéseket. az új, magasztalt gát július elsejére készül el. /folyt.köv./

8.45/n

9-

1-

fe

fe

bb 20. /miskolcnál az ... 1. folyt./ m

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság irányításával az elmúlt év nyarán kezdték meg a folyó rendezését miskolc és szirmabesenyő között. ezen a területen a sajó éles kanyarral közvetlen a város alatt folyik el és gyakran előtéssel fenyegeti a part mentén épült ipartelepeket. az árvízveszély megszüntetésére a hatalmas kanyart átvágják és másfél kilométer hosszú új medret építenek a folyónak.

a számítások szerint az új sajó-meder az év végére elkészül. a kanyar átvágásával miskolcon nemcsak az árvízveszély szűnik meg, hanem mintegy 35 hold területet is nyernek városfejlesztési célokra.

a sajó szabályozását jövőre putnoktól az országhatárig folytatják. /mti/

...-

bb 21. kizöldültek a vadföldek - külön esés a szarvasnak, őznek, vaddisznónak

1963. június 4.

i cs/j/m/ká

az elmúlt tél tapasztalatain okulva, a vadásztársaságok és a rezervátumok gazdái minden eddiginél több takarmányt vetettek tavasszal az ugynevezett vadföldeken, hogy ha ismét kemény, havas tél következik, legyen majd bőven szálas- és abraktakarmány a vadfélék mentésére. az erdei tisztások, irtások több ezer holdját vetették be lucernával, baltacimmal, somkóróval, zabbal, de ültettek kukoricát, burgonyát, csicsókát is bőven. a telettő takarmánykészlet gyűjtésén kívül ugyanis fontos szerepe van a vadföldek termésének abban, hogy a mezőkre kijáró nagyvad - szarvas, őz, vaddisznó - az erdőben találjon eleséget. a vadkárok zömét - az egyéb riasztó és védő rendszabályokkal kombinálva, ezzel a módszerrel megelőzhetik. a legutóbbi jelentések szerint szinte mindenütt kizöldültek a vadföldek, az elvetett gazdasági növények gyors fejlődésnek indultak. mindenképp szükség lesz a kiegészítő takarmányra: sok az őzgidá, szarvasborjú és vadmalac, ugyanakkor a tenyészállománynak is most kell kiegyenlítenie a téli és a koratavaszi nagy kondícióromlást. /mti/

...-

lc

9.20/n

-10-

10 -

bb 22. csaknem kétszeresére növelték a tojástermelés után járó takarmánytámogatást

i cs/j/m/ká

1963. június 4.

országszerte most alakítják ki a termelőszövetkezetek új baromfi-törzsállományukat, tehát most lehet segíteni a tenyésztó- és naposcsibe-, illetve étkezési tojás ellátási gondokon. mint a földművelésügyi minisztérium kisállattenyésztési osztályán tájékoztatásul közölték, a termelőszövetkezetek baromfi-törzsállománya a múlt ősszel körülbelül 25 százalékkal volt kisebb a tervezettnél, s a télen és koratavasszal szép számmal volt üres vagy eléggé ki nem használt férőhely. ennek következményei voltak a tojásellátás zökkenői, valamint a keltetőkapacitás koratavaszi kihasználatlansága. igaz ugyan, hogy a közös gazdaságok érdeklődése a pecsenyecsirke és a pecsenyekacsa nevelése iránt változatlanul élénk, de ehhez a feltételeket maguknak a termelőszövetkezeteknek kell megteremtíteniük. a számítások szerint a tenyésztő-törzsállományt a termelőszövetkezetekben mintegy 30, a tenyészpulyka-, a kacsa- és a liba-törzsállományt pedig 40 százalékkal kell növelni.

a tenyésztők anyagi érdekelttségét növelték azzal, hogy a tojás felvásárlási árát darabonként 10 fillérrel, a vágópulyka és a hizott liba felvásárlási árát kilonként 2 forinttal felemlték. a tojástermelés, illetve értékesítés serkentése érdekében az egy tojás átadása után járó eddig 8 dekás abraktakarmány-támogatást 15 dekára emelték fel. a fokozott takarmánytámogatás a második félévre szól. /mti/

...-

bb 23. községfejlesztési verseny bács megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. június 4.

a megyei tanács, az mszmp megyei bizottsága és hazafias népfront megyei bizottsága községfejlesztési versenyt hirdetett bács megyében. ehhez többek között az adott alapot, hogy a megyében évről-évre fokozott gondot, gazdaságosabban terveznek a helyi tanácsok, a városok és falvak lakói közül pedig mind többen segítik társadalmi munkájukkal a tervek végrehajtását. tavaly - az 1961 évi 19 forinttal szemben - már több mint 35 forint volt az egy főre eső társadalmi munka értéke a megyében. számos olyan község van, ahol minden lakosra 100 forint, vagy még ennél is nagyobb értékű társadalmi munka jut. az idén már eddig több mint 18 millió forint értékű munkát vállaltak a megye lakosai az új létesítmények - utak, járdák, csatornák, vízművek, művelődési otthonok, filmszínházak, parkok, ligetek, stb. - építésénél. /folyt.köv./

9.26/n

-11-

lc

10 -

bb 23. /községfejlesztési ... 1. folyt./ m

a versenyt a jövő év tavaszán értékelik, s fő szempontként a községfejlesztési alap bevételi és kiadási tervének teljesítését, a vízműtársulások szervezését, munkáját, a lakosok pénzbeli hozzájárulását, továbbá a fejlesztés egy főre eső összegét veszik majd figyelembe. a legjobb eredményt elérő járássok, városok és falvak összesen jóval több mint egy millió forint jutalmat kapnak majd, amit az illetékes helyi tanácsok kommunális célokra használhatnak fel. /mti/

bb 24. több mint egymillió adat 2500 komlói bányászról

vid/tr/m/ki

1963. június 4.

kilenc szakorvosból álló kollektíva érdekes feladatra vállalkozott komlón. társadalmi munkában azt vizsgálják, milyen jelentősen a nehéz testi munkát végző földalatti dolgozók egészségügyi állapota. a tudományos módszerrel megállapított eredmények biztos alapul szolgálnak majd az évek múlva hasonló céllal megismétlődő felméréshez és az adatok összehasonlításával pontos képet kapnak egy-egy időszak munka- és életkörülményeinek változásáról.

a munkaközösség tagjai messzemenő segítséget kapnak a szénbányáktól, a városi rendelőintézetektől, az üzemorvosi rendelőktől, továbbá a sikondai éjjeli szanatóriumtól, ahol a laboratóriumi vizsgálatokat végzik. eddig nyolcszáz dolgozóval foglalkoztak. vizsgálataikat összesen 2500 földalatti munkásra terjesztik ki. elsősorban a vizsgáltak szociális adatait veszik fel. egy-egy dolgozó vizsgálata 66 fő adatcsoportra ad részletes képet, s ezen belül 360 részadat áll az orvosok rendelkezésére. gyakorlatilag a kétezeröttszáz megvizsgált dolgozóról több mint egymillió fő- és részadat kerül majd tudományos feldolgozásra. /mti/

9.30/n

-12-

10 -

bb 13. dabasi ujbungonya, szentesi cseresznye vagonszámra

i áe/gk vm ká

1963. június 4.

pest megye csaknem 30 ezer holdas zöldségtermő területéről naponta érkezik a friss főzelékféle, új gyümölcs a főváros piacaira. az idén legalább 15 százalékkal több kertészeti terméket értékesítenek a megye közös gazdaságai és szakszövetkezetei, mint tavaly. ez elsősorban az öntözés kiterjesztésének köszönhető. az állami kereskedelem június végéig több mint kétezer vagon zöldséget, gyümölcsöt vásárolt fel. a jelentős tételű zöldborsó-szállítmányok mellett megkezdte megkezdte a korai burgonya szedését, amely elsősorban a dabasi járás jellegzetes terméke. a kedvező időjárás következtében sok év óta az idei termés a legjobb: csupán ebből a cikkből több mint 500 vagon árut értékesítenek az állami kereskedelem útján a közös gazdaságok. elsőnek az alsónémedi termelőszövetkezeti csoportok jelentek meg a piacon: ebben a községben az ezer holdas burgonyaföld egy részén öntözéssel termelnek. a gyümölcsösökben főként a szentendrei járásban javában folyik a cseresznyeszüret. ezekben a napokban már exportra is szállítják a kiváló minőségű termései. csak a dunabogdányi szakszövetkezet naponta egy vagon árut indít utnak a nyugati országok piacaira. /mti/

bb 25. átvágták a hetven méteres szegedi vasuti töltést a holt-tiszai csatornaépítéshez

vid sze vm ki

1963. június 4.

a szeged mellett 60 millió forintos beruházással épülő holt-tiszai vízátemelő mű építése közben a napokban átvágták a szegedi rendezőpályaudvar 70 méter széles vasuti töltését. ezen a helyen vezet majd át a belvizcsatorna a várostól a holt-tiszáig. az építkezés ideje alatt a vonatok kis vasszerkezeti hidakon jutnak át a tiz méter mély „szakadék”, fölött.

épül a csatorna további szakasza is, amely szeged mélyfekvésű területeiről, elsősorban a régi munkástelepülésekről, móravárosból és rókusról vezet a belvizet a tiszba medrébe, s onnan a már felépült nagy szivattyutelep gépei emelik át az „élő”, tiszába. /mti/

9.36/n

-13-

10 -

bb 16. régi települések és sírok kerültek elő a balaton parton - megtalálták imár középkori falut - római téglák a gyenesdiási házfalokban

vid fm/tné vm fm

1963. június 4.

az egyre korszerűsödő agrotechnika sok munkát ad a keszthelyi balatoni múzeum régészeinek. a balaton-felvidéki szőlő-rekonstrukció, a nyolcvan centiméter mély talajforgatás révén tucat-számra kerülnek napvilágra a rég letűnt korok emlékei, a rézkorszaktól a középkorig. a balatonedericsi termelőszövetkezetben a szőlő talajforgatással a réz- és a bronz korszak, a kora-és késő vaskor, valamint a római idők gazdag leletanyaga került elő. balatongyörökön bronzkori település nyomaira bukkantak. kapcsolcson a mélyenszántó ekék nyomán öt kilométeres kiterjedésű római telep körvonalaibentakoztak ki. itt előkerült egy szép római sírkő is. kapcsolcs és taliándörög községek között nemrég fedezték fel a ma csak írásos emlékből ismert, a török időkben elpusztított középkori falu, imár alapfal-maradványait.

balatongyörökön egy családiház építkezés vezetett gazdag régészeti lelőhelyre. az új épület alapozásánál néhány nappal ezelőtt régi lőszerszám vasmaradványait találták meg, s a tulajdonosok erről értesítették a keszthelyi balatoni múzeum régészeit, akik egy nagy-kiterjedésű honfoglalás korabeli temetőt, az utóbbi évek legértékesebb régészeti leleteit találták meg ezen a helyen. ugyanez az építkezés vezetett egy másik gazdag lelőhelyre: dr. sági károly múzeumigazgató a felhalmozott építőanyag között a római téglák tulajaira figyelt fel. rövid nyomozás után kiderült, hogy a balaton gyenesdiási partján nagy-kiterjedésű római település húzódik, amelytől néhány száz méterre megtalálták a telep temetkezési helyét is. a rómaiak tégláit, amelyeket az eke kifordított a földből, már évtizedek óta használják a helybeli építkezéseknél. számos ház falában a rómaiak ismert lapos tégláinak tömegét találták meg. a szakemberek feltérképezték a római települést és később hozzálátnak feltárásához./mti/

bb 17. forgószinpad, korszerű világítás - felújítják a békés megyei jókai színház épületét

vid fm/tné vm fm

1963. június 4.

a színházi évad befejezésekor hosszabb időre bezárják békéscsabán a békés megyei jókai színház kapuját.

/folyt.köv./

9.45/n

-14-

10.10.

/bb 17. forgószinpad.....1.folyt./vm

június közepén az építők hozzálátnak az egy évnél továbbtartó nagyarányu munkához. lebontják, s újraépítik a szinpadteret. korszerű forgószinpadot szerelnek be az új épületrészbe. kicserélik a szinpad műszaki kellékeit: újrendszerű szinpadi világítást alkalmaznak, korszerűsítik a zsinórpaddást és térhatásu hangerősítő berendezéssel javítják a színház akusztikáját. ugyancsak az újjáépített részben rendezik be a korszerű öltözőket és zuhanyozókat.

a színház nézőterét nemrég újították fel, így most csak a faszékeket cserélik fel kárpitozott, kényelmes ülőhelyekkel.

a nagyarányu felújítási munkákra kilenc millió forintot költ a békés megyei tanács, s a tervek szerint az újjáépített színházat 1964 őszén adják át újra a városi lakosságának.

a békéscsabai színház társulata a jövő évad előadásait - amelyek nagyrészt kisszinpadi művek lesznek - a békéscsabai művelődési otthonban tartja./mti/

bb 18. a parafánál könnyebb, ütésálló dobozok gyártására készül a csomagolóanyaggyár

1 sz/sze vm vg

1963. június 4.

a csomagolóanyaggyárban új alapanyag felhasználásával próbálkoznak: műanyagból állítanak elő az áru formájához igazodó dobozokat. a kristálycukorhoz hasonló fehér szemcsés polisztirolt habosítják, majd megszilárdítják úgy, hogy a doboz minden külső mechanikai hatásnak, ütésnek jól ellenáll. súlya a parafáénak egytized része, egy köbméter mindössze 25-30 kilót nyom. a külkereskedelem képviselői örömmel fogadták a külföldön már nem ismeretlen, de hazánkban eddig még nem gyártott új csomagolóanyagot. a műanyag árát már a szállítási költségek csökkentésével megtakaríthatják, ezenkívül növelhetik a korszerűen csomagolt áruk versenyképességét a világpiacon. a ferunion vállalat üvegárukat, a metrimpex műszereket akar szállítani az új csomagolásban, de jól használhatók a könnyű dobozok és tálak mélyhűtött és friss élelmiszerek szállítására is.

a csomagolóanyaggyár már elvégezte a próbagyártást, házilag szerkesztett gépe alkalmas arra, hogy kisebb sorozatokban készítse a habkönnyű dobozokat, a nagyüzemi gyártás bevezetéséhez azonban egy nem túl költséges külföldi félautomatagép beszerzésére van szüksége./mti/

9.050/

-15-

bb 26. magyar szakember írja a készülő nagy szovjet ampelográfia egyik fejezetét

vid/j/m/ká

1963. június 4.

készül a nagy szovjet ampelográfia - a szovjetunióban természetű szőlőfajtákat ismertető szakkönyv-, amelynek egyik fejezetét magyar szakember írja. az összszövetségi szőlészeti kutató intézet felkérte németh mártont, a szőlészeti kutató intézet pécsi kísérleti telepének vezetőjét, hogy kapcsolódjék be a munkába. a neves pécsi szőlész ugyanis 1952. óta kutatja az eurázsiai szőlőfajtákat, és ő írja az ugyancsak készülőben levő magyar ampelográfia borszőlőkkel foglalkozó részét. az összszövetségi kutató intézet megbízásából a szovjetunió területén nem található vagy ritkán előforduló szőlőfajtákat ismerteti majd, különös tekintettel azokra a fajtákra, amelyeknek jövőjük van a nagyüzemi termesztésben. munkájában 110 európai, illetve ázsiai eredetű csemege-, direkt-termő és borszőlőfajtát ír le a megadott séma alapján. a készülő fejezethez felhasználja a több mint egy évtized óta végzett kutatásainak eredményét. a magyar nyelvű leírást a szovjet kutató intézetben fordítják majd oroszra, és az a nagy ampelográfia negyedik kötetében kap helyet. mint németh mártont értesítették, munkája már ez év őszén nyomdába kerül. /mti/

...

bb 28. társadalmi összefogással két család leégett házát építették újjá vencesellőn

vid/fm/tné/m/fm

1963. június 4.

április végén vencesellőn leégett özv. pájer jánosné és pájer jános tsz-tagok portája. a termelőszövetkezet vezetői és tagjai elhatározták: társadalmi munkában újjáépítik a leégett házakat. az elhatározást tett követte. néhány nap múlva eltakarították a romokat, s hozzákezdtek az építkezéshez. előbb a kőművesek, majd az ácsok láttak munkához. az építkezést gyorsan befejezték, s a két bajbajutott család már be is költözhetett a szép, új lakásba. az összefogás, az egymásról való gondoskodás nagyszerű példáját mutatták a vencesellői szövetkezeti parasztok. a közös gazdaság özv. pájer jánosné és pájer jános családjának - tekintve, hogy mindenük odaégett - néhány hónapra elegendő burgonyát, kenyérnek valót és takarmányt is adott. /mti/

...

10. 12/n

-16-

bb 31. naponta egy emelettel „növeszti”, az épület betonfalait a csuszó-zsaluzat - az idén tető alá kerül az első kísérleti lakónáz

1 sb/tr/m/vg

1963. június 4.

az új lakótelepeken a következő években és főleg a harmadik ötéves tervben már nemcsak 3-8, hanem 10-14 emeletes lakóházak építését is tervezik, hogy változatosabb és szebben alakítható ki az új városrészeket. nem lenne gazdaságos viszont, ha ezeket a nagy épületeket is blokkból, vagy panelből raknák össze, mert ennek a falelemes építési módszernek az előnyei a közepes magasságú házaknál érvényesülnek a legjobban. víztornyok, silók, hűtőtornyok és a 200 méteres szálalombattai óriáskémény, tehát hengeres alaku és magas létesítmények betonfalainak építésénél azonban jól bevált thoma józsef mérnöknek, a mélyépítési tervező vállalat osztályvezetőjének találmánya, a gépesített emelővel működő csuszó-zsaluzat. ennek segítségével rendkívül meggyorsult a betonozás, naponta már 2,5-3 méterrel növesztik az építményeket. külföldi tapasztalatok alapján most tovább fejlesztik a csuszó-zsaluzatos technológiát és ebből alakítják ki a magas lakóházak gazdaságos építési módszerét.

az országos műszaki fejlesztési bizottság megbízására thoma józsef tanulmányt készített a 10-14 emeletes házak csuszó-zsaluzatos építési eljárásról, s az építéstudományi intézetben pedig előzetes kísérleteket végeztek. a külföldi és a hazai tapasztalatoknak megfelelően úgy számítják, hogy a csuszó-zsaluzattal naponta egy emeletnek a függőleges falait lehet elkészíteni. a ház vízszintes födémeinek betonozása nehezebb és lassabb munka. de még így is 7-8 hét alatt elvégezhetik a betonozási munkákat, vagyis alig két hónap kell ahhoz, hogy tető alá kerüljön egy 10-14 emeletes lakóház. megkönnyítik a víz-, gáz-, villany- és fűtési vezetékek szerelőinek munkáját is, mert a csuszó-zsaluzattal vájatokat húznak a friss betonfalba, hogy később vésés nélkül tudják elhelyezni ezekben a mélyedésekben a csöveket.

az új műszaki elgondolások ellenőrzésére a nyáron 12 méter magas falszakaszt készítenek az építéstudományi intézetben, s a próbák után pedig budafokon kísérleti házakat építenek. a típus-tervező intézet terveinek megfelelően három 10 emeletes épületet emelnek, s az első előreláthatóan még az idén tető alá kerül. az új módszer kialakítását 1964-65-ben kell befejezni, hogy a harmadik ötéves tervben már ezzel a gazdaságos eljárással évente minegy kétezer lakást építhessenek az országban. /mti/

...

10. 24/n

-17-

bb 27. színváltozás a gabonaföldeken - kalászol a külföldi buza

vid j vm ká

1963. június 4.

a közép-tisza vidékén, az ország egyik legnagyobb kenyérgabonatermő körzetében a májusban lehullott mintegy 60 milliméter csapadék és a változó napsütés kedvezett a gabona fejlődésének: a mintegy 30 napos szárazság idején megsárgult vetések haragoszöld színűvé változtak, hatvanezer holdon már kalászol a bezosztája 1-es szovjet buzafajta, a májusvégi és június eleji határszamlék alapján a termelészövetkezetek megkezdték a felkészülést az aratásra. valóságos „gépi hadsereggel”, - 570 kombájnnal és 480 aratógéppel - indulnak a 215.000 hold gabona learatására. a kombájnosok, aratógépkézeltők részére a nagykunság több pontján szabadtéri ebédlőket állítanak fel, s körülbelül 5000 szövetkezeti gazdának biztosítanak változatos étrendet, friss főtt ételt, a közvéleménykutatás alapján kibővítik a mintegy 100 földművesszövetkezeti mozgóbolt árúkészletét. a tiszafüredi járás több községében például nagyobb mennyiségű olajoshalat, szardiniát, májpástétomot igényeltek az aratás idejére, mezőturen félkész ételt hoznak forgalomba. a fatusi kisvendéglőkben külön „aratási étszolgálatot”, tartanak. a tisza és a körös menti öntözőtelepek közelében zuhanyozókat állítanak fel./mti/

- . -

bb 29. sikeres termelési kísérletek a kgst megbízásából a délzalai olajmezőkön

vid tr vm ki

1963. június 4.

dél-zalában, a lovászi és a bázakerettyei olajmezőkön különböző másodlagos termelési módszerekkel hozzák felszínre a kőolajat. ezek közé tartozik a kőolajtároló rétegek mesterséges repesztése, a víz- és gázvisszanyomás. e módszerek célja, hogy a föld gyomrában levő olajkészletből minél többet kitermelhessenek.

a kgst kőolajtermelési szakbizottsága a sikeres másodlagos termelési módszerek eredményeként magyarországot, közelebbről a délzalai olajmezők szakembereit bizta meg a legeredményesebb módszer tökéletesítésével. ennek során 1960-ban újabb hozamnövelő kísérletsorozatot indítottak, az ugynevezett oldószeres olajtermelést. a kőolajtároló rétegekbe folyékony propán-butángázt sajtolnak, s ez a gáz leoldja, lemossa a kőzet faláról az olajat.

/folyt.köv./

10.25/n

-18-

/bb 29. sikeres.....1.folyt./vm

ezt a termelési módszert - üzemi méretben - világviszonylatban általában alkalmazzák először. eddig több mint hétezer köbméter folyékony gázt használtak fel. a termelési adatok szerint jelentősen növekedett a folyékony gázzal kezelt kutak olajhozama. a szakemberek a kísérletsorozat valamennyi adatát rögzítik, majd összegezés után tanulmány formájában juttatják el a kgst kőolajtermeléssel foglalkozó szakbizottsághoz./mti/

- . -

bb 30. szedik a szabolcsi burgonyát

vid j vm ká

1963. június 4.

szabolcs-szatmár megye burgonyatermelő tájain megkezdtek az étkezési gül baba és a kisvárdai rózsza fajták betakarítását. elsőnek a nyiregyházi ságvári endre termelészövetkezet szállított a város piacára több mázsa ujburgonyát.

az idén 15.000 hold földről, a tavalyinál 2000 holddal nagyobb területről takarítják be az ujburgonyát a szabolcsi termelészövetkezetek. csak a vencesellőiek 200 vagonnal küldenek az ország különböző vidékeire. az új termés 80 százaléka olyan szép, hogy exportra is alkalmas lesz./mti/

- . -

bb 33. a magyar írók szövetségének részvétávirata nazim hikmet elhunytá alkalmából

gk vm hk

1963. június 4.

nazim hikmet elhunytá alkalmából a magyar írók szövetsége az alábbi részvétáviratot küldte a szovjet írók szövetségének:

- a magyar írók nevében kifejezzük mély részvétünket a nagy harcos költő elhunytá alkalmából. nazim hikmet halála számunkra kétszeresen veszteség, mert nemcsak a népünket annyira szerető író-társat veszítettük el benne, hanem az annyira várt vendéget is, hiszen az idén szándékozott meglátogatni bennünket. ez évi könyv-ünnepünk egyik kis remekműve volt az ő „nehéz a távollét”, című kötete, amellyel még jobban olvasói szívébe költözött. halálával egy példamutató írói élet zárult le, amely most már halhatatlanságával lelkesít bennünket további utunkon.

a magyar írók szövetsége

/mti/

- . -

10.45/n

-19-

bb 32. tervek a gimnáziumi gyakorlati oktatás újabb módszereinek bevezetésére, az 5 plusz 1-es rendszer részbeni megváltoztatására

i vt/gg vm ha

1963. június 4.

ismeretes, hogy a középiskolai reform egyik központi kérdése a diákok gyakorlati oktatása, a munkával munkára nevelés, a szakmai előképzés. Közeledvén az oktatási év vége, az mti munkatársa a gimnáziumi gyakorlati foglalkozások legújabb tapasztalatairól s a további tervekről kért tájékoztatást a művelődésügyi minisztérium szakoktatási főosztályán.

vendégn sándor főosztályvezető elmondotta: a gimnázisták munkára nevelésének legelterjedtebb formája a heti 1 termelési nap, - az ugynevezett öt plusz egyes oktatási rendszer. az idei tanévben már az összes gimnáziumi tanulók 84 százaléka ~~vagy~~ ebben részt, az első osztályosoknak pedig csaknem teljes egésze: 93 százaléka - együttesen több mint 100 ezer diák. a munkára nevelést azonban nem csupán a heti egy napos tanműhelyi vagy üzemi gyakorlatnak kell szolgálnia, hanem az egész iskolai oktató-nevelő munkának.

1. rész
- az újrendszerű képzés tartalmi céljainak és módszereinek helyes értelmezése mindmáig a reform egyik legtöbbet vitatott és sok nehézséget okozó területe. az elmúlt évek tapasztalatai csakugy, mint a most záruló tanév, azt bizonyítják, hogy amit a fiatalok gyakorlati képzésére vonatkozólag oktatási törvényünkben megfogalmaztunk, helyes, reális cél. a munkára nevelés kétségtelenül leghatékonyabb formája a 14-18 éves fiatalok körében a termelőmunkával összekötött szakmai előképzés. ahol a tárgyi és személyi feltételek megfelelőek, a tanulók sok hasznos gyakorlati, szakmai ismeretet szereznek, ezzel műveltségük gazdagodik, s nevelésük is kedvező irányban fejlődik. az üzemi dolgozók többsége felelősséggel, nagy szeretettel foglalkozik a rábízott tanulókkal.

nőtt a tanulóknak a fizikai munka szeretete, megbecsülése, érzik az alkotás örömét, életszemléletük, pályaválasztásuk reálisabb. az üzemi ifjúság és a diákifjúság között jó kapcsolatok alakulnak ki.

- más helyeken viszont a nem megfelelő munkalehetőségek hatása nemegyszer negatív, nem a munkára nevelést, a munka megszerettetését érzük el, hanem ennek ellenkezőjét. az állami- párt- és társadalmi szervek már eddig is sokat tettek, hogy minél több iskolában biztosítsák a gyakorlati képzés feltételeit, - gondjaink azonban ennek ellenére még bőven vannak.

/folyt.köv./

11.00/n

-20-

bb 32. /tervek a ... 1. folyt./ m

a segítőkészség jellemzésére csupán egy-két adat. 1959 és 1962 között félmilliárd forint értékű társadalmi munka segítette a gyakorlati oktatáshoz szükséges tantermek, tanműhelyek létrehozását. mintegy százötven millió forintnyi anyaggal, szerszámmal, géppel járultak hozzá üzemeink, gyáraink, intézményeink a szükséges tárgyi eszközök biztosításához. számokban nem is mérhető az a támogatás, amit a tanulók üzemi foglalkoztatásához nyújtottak és nyújtanak a munkások, műszakiak, - a dolgozók ezrei országszerte.

- a gyakorlat tapasztalatainak ismeretében jutottunk el oda - folytatta a főosztályvezető -, hogy az eddiginél pontosabban, jelöljük meg a munkára nevelés tartalmát, az elméleti és gyakorlati oktatás módját, szervezeti kereteit. az öt plusz egyes rendszer a munkára nevelésnek nem egyedül lehetséges, nem általános érvényű formája. az alapvető célokat több irányból, egyéb szervezeti formákban és módszerekkel is jól meg lehet közelíteni. ez a felismerés indított bennünket arra, hogy a gimnáziumi szakmai előképzés eddigi rendszerén bizonyos változtatásokat eszközöljünk. különösen indokolt ez azért, mert az „öt plusz egyre”, számos olyan iskolában is rátértek, ahol a feltételek csak részben vagy egyáltalán nem voltak meg. emiatt azután - a negatív tapasztalatokra hivatkozva - egyesek alapvetően helytelen, szélsőséges álláspontra jutottak, s úgy vélték, jó lenne a gyakorlati képzéssel „felhagyni”, s felszabaduló idővel inkább a különböző hagyományos tantárgyak óraszámát növelni. ezt a koncepciót mi a leghatározottabban elvetjük, s változatlanul az a véleményünk, hogy a szakmai előképzés a munkával munkára nevelés egyik legértékesebb formája.

- már kialakultak új elgondolásaink, amelyek azt a célt szolgálják, hogy minél gyorsabban megoldjuk a nem egy helyen még zökkenőket előidéző problémákat.

- elképzelésünk az, hogy az öt plusz egyes formát fenntartjuk mindenütt, ahol a megvalósítás feltételei megvannak. azokon a területeken, ahol a munka időszakos jellegű - például a mezőgazdaságban, az építőiparban, az élelmiszeriparban - a szakmai előképzés eredményessége érdekében az öt plusz egy felcserélhető más, célszerűbb formákkal.

/folyt.köv./

11.14/n

-21-

/bb 32. tervek a.....2.folyt./vm

igy például heti két órában oktathatnak termelési ismereteket, s a gyakorlati képzést megoldhatják ősszel és tavasszal kétszer két hétes, vagy más ciklusos gyakorlatokkal.

- olyan helyeken, ahol a szakmai előképzés szervezett üzemi feltételei nem biztosíthatók - átmenetileg - csökkentett időtartamu, heti két órás gyakorlatot is szervezhetnek. ebben az esetben a szakmai előképzés igényét ugyan nem támaszthatjuk / márcsak a gyakorlati oktatásra fordított idő rövidsége miatt sem/ de előtérbe állíthatjuk a természettudományos tantárgyak üzemi vonatkozásait, a készségfejlesztő laboratóriumi, szertári és műhelygyakorlatokat, a gyakorlókerti munkát, üzemlátogatások, gépkocsi és traktorvezetési - esetleg szerelési - gyakorlatok szervezését.

szükségesnek tartjuk a tanműhelyi foglalkoztatás kibővítését is. a létesítendő kerületi, városi, központi tanműhelyekben - úgy véljük - be lehet vezetni a kétműszakos foglalkoztatást. mivel a leánytanulóknak az iparban kevesebb lehetőségük kínálkozik, szélesíteni kívánjuk a képzési kereteket a kereskedelemben, a közétkeztetés, az egészségügy területén - fejezte be nyilatkozatát vendég sándor./mti/

- . -

bb 34. ideai főzötök és karfiol a piacon

i n. j./j/m/ká

1963. június 4.

a nagyvásártelepre kedden 13 vagon és 64 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 2 vagon káposztaféle, 1 vagon főzőhagyma, 1 vagon vegyes zöldség, 2 vagon cseresznye és 7 vagon tojás.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatok kedden megkezdte az ideai főzötök és a karfiol árusítását. a főzötököt kilónként 6, a tisztított korai karfiolt 14 forintért hozták forgalomba. a kifejtett zöldborsót ömlesztve kilónként 9.80 forintért árusították. olcsóbb lett a fejeskáposzta és a cseresznye. a fejeskáposztát kilónként 4, az osztályozott cseresznyét 4.60-7.40 forintért adták. a melegágyi uborkát kilónként 15, a melegágyi paradicsomot 54, a tisztított parajt 3, a kerti sóskát 4 forintért hozták forgalomba, a salátát fejenként 40-50 fillérért árusították. /mti/

- . -

11.20/n

-22-

bb 36. időjárásjelentés

rmé/m

1963. június 4.

a meteorológiai intézet jelenti június 4-én, kedden délután:

délkeleti szél, több helyen eső

az Európában több napja uralkodó északkeleti áramlás az ural- hegység északi vidékéről származó levegőt szállít délnyugat felé. ennek következtében egész Európában az évszakhoz képest hűvös az időjárás.

nazánkban tegnap a nyugati határszélen 3-5, az ország középső vidékein 7-10, a keleti megyékben 11-14 óráig át sütött a nap. néhány helyen kisebb eső esett. a csapadék mennyisége lentiben a tabon elérte a 3, fonyódon a 4, nagykovácsban pedig a 6 mm-t. a hőmérséklet napközben általában 18-21, délen és keleten helyenként 22-23 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 10-14, az északnyugati és északkeleti megyékben 5-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országsszerte felhős volt az idő, a hőmérséklet 15-19 fok között váltakozott.

budapestben hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16.2 fok volt, 3.6 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

budapestben kedden 12 órakor a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 19 fok.

várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, több helyen, főleg nyugaton és északon eső, helyenként zivatar, élénk délkeleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 21-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél kedden reggel 360 cm. /mti/

- . -

bb 35. rózsacsokor bélyegen

i kf/kf/m/ki

1963. június 4.

a posta június 5-én, az 5. rózsakiállítás alkalmából, 2 forint névértékű emlékbélyeget hoz forgalomba. a rózsacsokrot ábrázoló új bélyeg 1964. december 31-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére. /mti/

- . -

13.08/n

-23-

bb 37. szovjet mezőgazdasági szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

k/medosz/ká/j/m/ká

1963. június 4.

a medosz elnökségének meghívására a.i. podoprigora osztályvezető vezetésével hazánkba érkezett a szovjet mezőgazdasági dolgozók szakszervezetének háromtagú küldöttsége. a küldöttség tagjai: a.v. petrova, a minszki területi bizottság munkatársa és l. a. gulaja, a harkovi állami gazdaság brigádvezetője. a vendégek meglátogatnak több állami és kisérleti gazdaságot, gépállomást, termelészövetkezetet és tanulmányozzák a munkavédelmi intézkedéseket, a szocialista brigádmozgalom helyzetét, a szakszervezet tevékenységét. /mti/

...-

bb 38. megkezdődött a 7. nemzetközi szilikátipari konferencia négynapos tanácskozása - csaknem kétszáz külföldi tudós és kutató vesz részt a vitában

t sb/sze/m/ki

1963. június 4.

a szilikátipari tudományos egyesület és az építőanyagipari központi kutató intézet rendezésében kedden a technika házában megkezdte tanácskozásait a 7. nemzetközi szilikátipari konferencia. a négynapos ülészakon mintegy 250 hazai szakember és 15 országnak csaknem kétszáz tudósa, kutatója vesz részt, hogy tudományos előadások alapján megvitassa a szilikátipar legfontosabb kérdéseit.

dr. traumann rezső építésügyi miniszter nyitotta meg a tanácskozást és üdvözölte a megbeszélésen résztvevő hazai, valamint külföldi szakembereket. köszöntötte a már hagyományossá vált konferenciát rendszeresen meglátogató szovjet, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, keletnémet, lengyel, román, valamint az angol, nyugatnémet, francia, olasz és osztrák tudósokat, továbbá azokat a kínai, indiai és egyiptomi szakembereket, akik most vesznek részt először a tanácskozás munkájában. elmondotta, hogy a hazai szilikátipar nagy fejlődés előtt áll. épül a dunai cement- és mészgyár, a nagyteljesítményű orosházi üvegyár, a berentei gázbetongyár és jelentősen korszerűsítik a kőbányai porcelángyárat. a fejlett szilikátipar azonban nemcsak az építkezéseknek, hanem a gazdasági élet más fontos területének, mint az életmiser- és elektromosiparnak, vagy akár a híradástechnikának is nagyon sok segítséget adhat.

az építésügyi minisztérium nagy érdeklődéssel kíséri a konferencia munkáját, mert ezen a megbeszélésen 14 olyan témával foglalkoznak, amit a hazai szilikátipar műszaki fejlesztése miatt nagyon fontosnak tart. a minisztérium újabb eredményeket vár a szilikátipari termelés minőségének, gazdaságosságának és a termékek választékának javításában. időszerűnek tekinti az alapkutatások hatékonyságának növelését, újfajta vizsgálati eljárások bevezetését és a gyártmányszerkezetek korszerűsítését is. így a tudományos előadásokkal és a vitával nagyon sok hasznos tapasztalatot ad a konferencia a magyar szilikátiparnak és minden bizonnyal a külföldi vendégeknek is. /folyt.köv./

14.06/n

-24-

bb 38. /megkezdődött a ... 1. folyt./ m

ezután dr. korach mór akadémikus, a szilikátipari tudományos egyesület elnöke tájékoztatta a konferencia résztvevőit az egyesület munkásságáról. többek között elmondotta, hogy az utóbbi öt évben megkétszereződött az egyesület tagsága, amely a fővárosban és öt vidéki szakosztályában egyaránt nagy társadalmi segítséget nyújt az ipar műszaki fejlesztéséhez és a szakemberek továbbképzéséhez. bretz gyula, az építőanyagipari központi kutatóintézet igazgatója beszámolt a tíz évvel ezelőtt alapított intézet kutatóinak eredményeiről. sok új anyaggal és gyártási eljárás kidolgozásával szereztek elismerést az országban és külföldön is. különösen jelentős eredményt értek el új perlitduzzasztási eljárásukkal. tudományos kísérletekkel segítettek csehszlovákia, jugoszlávia, német demokratikus köztársaság és románia perlit-iparát és a jól bevált magyar duzzasztási eljárást átvette már több nyugati állam gyára is.

a konferencián kedden két tudományos előadás hangzott el. szerdán újabb négy fontos szilikátipari kérdést vitatnak meg a hazai és a külföldi szakemberek. /mti/

...-

bb 39. szovjet közlekedési küldöttség budapesten

sze/m/ki

1963. június 4.

a közlekedés- és közuti kérdések megtárgyalására z.j. harczenko közlekedésügyi miniszterhelyettes vezetésével szovjet küldöttség érkezett budapestre. a delegációt a keleti-pályaudvaron prieszol józsef közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes fogadta. /mti/

...-

bb 40. kitüntették a nemzetközi díjat nyert vöröskeresztes film rendezőjét

i hi/gk/m/ha

1963. június 4.

dr. gegesi-kiss pál akadémikus, a magyar vöröskereszt elnöke kedden fogadta a cannes-i nemzetközi vöröskeresztes filmfesztiválon első díjat nyert „amit adott: az élet”, című film készítőit s kollányi ágostonnak, a film rendezőjének átadta a magyar vöröskereszt kiváló dolgozója kitüntetési jelvényt. /mti/

...-

14, 30/m

- 25 -

bb 41. több mint 100 millió forintot fizetnek a nyári kst-k

1 kf/kf/m/ki

1963. június 4.

a nyári lejáratu kölcsönös segítő takarékpénztárakban megkezdődött a betétek visszafizetése, ez a takarékosági forma gyorsan népszerűvé vált, a dolgozók ugyanis az így félretett pénzt használják fel üdülésük költségeihez, az idén a tavalyinál is többet százmillió forintot meghaladó összeget fizetnek ki 700 nyári kst 110 000 tagjának. a magyar ruggyantaárugyárban, a ganz-mávgban, a soproni pamutiparban például nem kevesebb mint 1-1 millió forintot gyűjtöttek össze, s kapnak most vissza a nyári kst-k tagjai. /mti/

...

bb 42. szerelik az óriáskompresszorokat a tvk épülő műtrágyagyárában - beemelték az első ammóniakonverter ötvennégy tonnás acélköpenyét

vid/te/m/szf

1963. június 4.

a tiszai vegyikombinát épülő nitrogén műtrágyagyárában a szerelési munkák kerültek előtérbe, a különböző vállalatok jelenleg 28 üzemszben most helyezik el a gépi berendezéseket, csővezetékeket, a kombinát legnagyobb épületében, az ammónia gyártó csarnokban hozzáfogtak a nagy szakmai tudást igénylő, szovjet gyártmányú különleges berendezések szereléséhez. a kétszáz ezer léghőméteres csarnokban hat egymásba kapcsolódó üzemsz alakítanak ki, a számítások szerint az év végéig befejezik a metánbontó, a lugos vizesmosó és a szintézis részleg technológiai szerelését, a hatalmas üzemszarnokban az elmúlt héten kezdték meg a három - egyenként 280 tonna súlyú és 320 atmoszféra nyomást álló óriáskompresszorok elhelyezését, a különleges, hatfokozatu dugattyus kompresszorokat, amelyek óránként külön-külön több mint 16.000 köbméter gázt süritenek, a szovjetunióból és a ganz-mávg gyárból érkezett vezetőmérnökök irányításával a gyár- és gépszerelő vállalat dolgozói állítják össze, a szerelésben tapasztalatszerzés céljából részt vesz a tvk-nak az a husz munkása is, akik a jövőben a kompresszorokat karbantartják, a három óriáskompresszort az év végére szerelik össze.

a hét elején újabb nagy munka kezdődött az ammóniacsarnok udvari részén, a nemrég elkészült tizemelet magas, 100 tonna teher továbbítására alkalmas, ugynevezett fél bakdaruval beemelték az első ammóniakonverter 54 tonna súlyú acélköpenyét, a három, egyenként 14 méter magas ammóniakonvertert szintén a szovjet ipar gyártotta, a szabad ég alatt helyezik el őket, a különleges acélból készült berendezések szerelése jövőre fejeződik be. /mti/

...

15.10/a

- 26 -

bb 45. fél év után értesült ötvenezer forintos békekölcsön nyareményéről

vid te-lm szf

1963. június 4.

kellemes meglepetés érte ódor imre csehi lakost, fél évvel ezelőtt a bérbaltavári postahivatalban váltotta be 200 forint névértékű harmadik békekölcsön kötvényét, amelyre 360 forintot kapott, az otp most fél év után értesítette ódor imrét, hogy ő is, meg a postahivatal is felületesen nézte meg a kötvényt, a felülvizsgálat alkalmával kiderült, hogy kötvényével nem 360, hanem ötvenezer forintot nyert.

a boldog kötvénytulajdonos már át is vette nyareményét az otp vas megyei fiókjában. /mti/

...

bb 46. szenkár jenő,

1 ha/hné-lm ha

1963. június 4.

a kölni operaház főzeneigazgatója budapestre érkezett és kedden délelőtt megkezdte próbáit az állami operaházban, a világhírű magyar származású dirigens június 6-án a fidelitot, 13-án pedig a trisztán és izoldát vezényli az operaházban. /mti/

...

bb 47. negyven éves fennállását ünnepelte a borsodi szénmedence legrégibb bányász-dalköre

vid fm/tné-lm fm

1963. június 4.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt farkaslyuki bányászati üzemének lakótelepén, a művelődési otthonban kedden ünnepségen emlékeztek meg a bányász-dalkör 40 éves jubileumáról, a farkaslyuki bányászok 1923-ban alakult dalkörének jelenleg több mint 80 tagja van, az alapító tagok közül még hárman ma is részt vesznek a kórus munkájában, a bányászdalkör rendszeresen felkeresi műsoraival a bányász lakótelepeket, a közeli falvakat és nyolc alkalommal nyert díjat különféle dalostalálkozókön.

a jubileumi ünnepségen az ózdvidéki szénbányászati tröszt igazgatója a most is tevékenykedő három alapító tagnak, valamint a legkiválóbb dalosoknak jutalmat adott át, majd az utörök és a társadalmi egyesületek, valamint több dalosegylet képviselői emlékszalaggal diszitették a farkaslyuki bányászdaloskör zászlaját. /mti/

15.30/a

- 27 -

MW

bb 43. alkotóművészek találkozója miskolcon az üveg-és porcelángyárak vezetőivel, a kereskedelem dolgozóival

vid/te/m/szf

1963. június 4.

Kedden, az iparművészeti tanács és az észak-magyarországi üveg- és porcelánértékesítő vállalat rendezésében kétnapos értekezlet kezdődött miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. a baráti összejövetelen országos nevű képzőművészek találkoztak az üveg-, a porcelán-és kerámiaipar vezetőivel, tervezőivel, valamint a kereskedelem dolgozóival, hogy megbeszéljék, milyen művészi értékű díszítő tárgyakkal tehetnék még szebbé, hangulatosabbá a modern lakásokat.

a tanácskozáson részt vett gádor endre, a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti osztályának vezetője, mikus sándor, kossuth-díjas szobrász, ott voltak gorka géza és gádor istván kossuth-díjas kerámikus művészek.

a találkozót dr. ács lajos, a belkereskedelmi minisztérium kulturcikk főigazgatóságának főigazgatója nyitotta meg, majd a meghívott vendégek megtekintették az ebből az alkalomból rendezett üveg, porcelán és kerámia kiállítást. a kiállításon 18 gyár és vállalat - köztük a herendi porcelángyár, a parádi, a tokodi és a karcagi üvegyár, valamint a fővárosi művészi kézműves vállalat - mutatta be díszítő tárgyait: modern vonalú habos üvegeket, ólomkristály vázákat, porcelán és kerámia kisplasztikákat.

délután megkezdődtek a szakmai előadások. először juhász lászló, az iparművészeti tanács titkára kulturforradalmunk és gazdasági életünk összefüggései címmel tartott beszámolót, amelyet vita és filmvetítés követett. szerdán pataki dénesné művészettörténész századunk kerámia és porcelánedény kultúrája, pogány frigyessybl-díjas építőművész pedig környezetkultúra címmel tart előadást.

az egy héttig tartó kiállítást már az első nap többszázan tekintették meg. /mt1/

15.40/a

16.10 ✓

...-

- 28 -

Me

bb 48. a szerszámgyártás feladatairól tanácskoztak csepelen a konstruktőrök

t kf/kf szb ki

1963. június 4.

a gépipari tudományos egyesület csepeli csoportja a szerszám- gépek és a kisjárművek tervezési és gyártási problémáiról kétnapos konferenciát rendez. a konstrukciós szakemberek tanácskozása kedden kezdődött a gyár műszaki klubjában. az első napon - a csepeli gyár fejlesztőmérnökei és technikusain kívül a testvérgyárak, a kutatóintézet és az illetékes külkereskedelmi vállalat szakembereinek részvételével szentpéteri lászlónak, a csepeli szerszámgyár kossuth-díjas főkonstruktőrének bevezető előadása alapján - a szerszámgyártás feladatait vitatták meg.

a tanácskozás, bár a következő évek közvetlen tennivalóiról szólt, érintette a távlati feladatokat is. így például foglalkozott azzal, hogy a 20 éves távlati tervben szerszámgyártásunkat 7-9-szeresére kell növelni, s a gépipar termelésének 40 százalékát ez a gyártási ág adja majd. a szakemberek megvitatták szerszámgyártásunk jelenlegi állapotát. elmondották, hogy az ipar színvonalának rohamos növekedése következtében az utóbbi évekig gyártott hagyományos szerszámgépek iránt erősen csökkent a kereslet. ilyen berendezéseket már a kevésbé fejlett iparral rendelkező országok is előállítanak. ezért a hagyományos berendezések termelését a jövőben csak minimálisan növelik, a fejlesztéssel azonban el akarják érni a világszínvonalat. a marógépek fejlesztésénél például már a programvezérlés leghaladottabb módjával, a számvezérléssel foglalkoznak a szakemberek. kialakítják a különleges munkák elvégzésére alkalmas hosszmarógép családot, amelyet magas automatizálási fokával ugyancsak világszínvonalra emelnek.

a szerszámgyártás fontos feladata a nagypontosságú megmunkáló gépek, a célgépek és az automata sorok előállításának fejlesztése. a csepeli szerszámgyár eddigi munkája lényegében kapcsolódott e célok eléréséhez. automata gépsort készítettek a dinamógyárnak, s szállítanak ilyeneket a szovjetunióknak. eredményes munkásságukat bizonyítja, hogy angol, svéd, brazil, sőt amerikai érdeklődés is mutatkozik a magyar automata megmunkáló sorok iránt. következő feladatuk az autómotorok megmunkálására alkalmas gépsor tervezése és gyártása. a célgépesítésnél új feladatot kaptak a hirteltechnikai gépgyár átvételével. a kis üzem a szocialista országok között kiváló eredményeket ért el, most a termelés bővítésével, s a fejlesztés gyorsításával igyekeznek ezt az előnyt tartani. a csepeli szerszámgyár változó feladatára jellemző, hogy 1965-ben termelésüknek mintegy 50 százaléka a célgép vagy gépsor lesz.

/folyt.köv./

15.50/a 16.10

- 29 -

Me

bb 48. /a szerszámgépgyártás... 1. folyt./- szb

az üzemek kötelezettségei vannak a kőst-n belül is, így például a szakosítás szerint az üzem látja el a szocialista országokat egyes nagypontosságú megmunkáló gépekkel, 1965-ben már kétfajta menetkőszűrő gépet kell szállítaniok, s ugyancsak kétfajta Kordináta furógépet gyártanak.

a tanácskozáson szóba kerültek mindazok a problémák, amelyeket a következő évek nagyobb feladataival együttesen meg kell oldaniok. a vita során a felszólalók felhívták a figyelmet arra, hogy a szerszámgépgyártás fejlesztésével egyidőben gondoskodni kell a hozzá kapcsolódó üzemek, például az öntődék gépesítéséről, automatizálásáról is. a fejlesztésnél - a felesleges munka és a költségek elkerülésére - jobban figyelembe kell venni, és hasznosítani a baráti országokban már elért eredményeket.

a tanácskozást szerdán a kerékpár- és a motorkerékpárgyártás konstruktöreinek, szakembereinek megbeszélésével folytatják./mti/

bb 44. májusban naponta ezer turista járt dunaujvárosban - fejlesztik a város idegenforgalmi intézményeit

vid te szb szf

1963. június 4.

az idegenforgalom ügyét tárgyalta meg keddi ülésén a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy májusban rendkívül élénk volt az idegenforgalom: naponta ezer turista érkezett a városba. igen népszerűvé vált a forgalomba állított két mikrobusz szerelvény, amelyek egy hónap alatt huszezer személyt szállítottak. a bel- és külföldi turisták ellátásáról a vendéglátóipar jól gondoskodott. dunaujvárosi emléktárgyakban azonban még kicsiny a választék.

elhatározta a végrehajtó bizottság, hogy a városfejlesztés távlati tervében a szalki szigeten, az országos idegenforgalmi tanács-csal együtt, korszerű sátorváros rendez be. a dunaparti turista-házakat fedett étteremmel egészíti ki, s a városba vezető egyik utalágazásnál eszpresszót épít. érintkezésbe lépnek az áfor-ral, hogy telepítsen az út mellé benzinkutat.

a városi idegenforgalmi hivatal mellett tanácsadó szervként idegenforgalmi bizottságot alakítanak. majd úgy döntöttek, hogy a dunaujváros története képekben című gazdag kiállítási anyagot több magyar városban való kiállítása után dunaujváros külföldi testvérvárosában is bemutatják. a csehszlovákiai ostravába, a lengyelországi nowa hutába és a romániai vajdahunyadra, dunaujváros testvérvárosába a nyáron nagyobb létszámú kohászkiutazás látogat el. a csoportok tagjai a dunai vasmű legjobb szocialista brigádjainak a vezetői lesznek. /mti/

15.55/a 1615

- 30 -

bb 49. magyar könyvek idegen nyelveken - kiállítás a kulturális kapcsolatok intézetében

t ha/hmé-Lm ha

1963. június 4.

magyar könyvek idegen nyelveken címmel kedden délelőtt kiállítás nyílt a kulturális kapcsolatok intézete dorottya utcai kiállító termében. dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője a hazai és a külföldi sajtó képviselői, a budapesti külképviseletek sajtóattaséi részvételével rendezett tájékoztatón elmondotta; az első magyar író, akinek életműve idegen nyelvű kiadásokban szélesebb körű visszhangot keltett, petőfi sándor volt. költeményei németül már 1849-ben megjelentek majna-frankfurtban, s azóta szinte a világ minden nyelvén napvilágot láttak. jókai és mikszáth művei ugyancsak már a múlt században világszerte elterjedtek. hazánk felszabadulása előtt számos magyar mű - elsősorban szépirodalom - jelent meg idegen nyelven az országban, a fordítás és a publikálás nagy arányokban és tervszerűen azonban csak a könyvkiadás államosításával kezdődött meg. tudományos könyvkiadásunk /születési éve 1831/ 1951 óta 120 két vagy többnyelvű szótárt bocsátott ki husz nyelven, összesen mintegy 2.5 millió példányban. 1951-től napjainkig egyébként magyar tudósok 340 műve jelent meg budapesten idegen nyelveken. emellett az acták és a studiák - szám szerint 30 - az egyes tudományágakban elért legfrissebb magyar sikereket publikálják a világnyelveken. a nemzetközi szaksajtó nagy figyelmet szentel idegen nyelvű tudományos könyvkiadásunknak és méltatják a publikációk magas színvonalu nyomdai előállítását is.

köpeczi béla elmondotta, hogy az 1955-ben szervezett corvina idegennyelvű könyvkiadó szépirodalmi, művészettörténeti, idegenforgalmi, ifjúsági kiadványai, amelyek a világnyelveken kívül több más nyelven is forgalomba kerülnek, ugyancsak nagy elismerést aratnak külföldön. újabban például igen népszerűvé váltak azok a sorozatok, amelyek angol, illetve francia nyelven teszik közzé az elmúlt száz esztendő magyar regényirodalmának kiemelkedő alkotásait. klasszikusaink közül a corvina többek között kibocsátotta petőfi az apostol című elbeszélő költeményét angolul, józsef attila verseit németül és franciául, az ember tragédiáját két német, két angol és egy francia kiadásban, közreadták jókai, mikszáth, gárdonyi és móríc zsigmond műveit, egyre több mai magyar alkotás is napvilágot lát a corvinánál, többek között nagy sikert arattak hegedüs géza, keszi imre, mesterházi lajos, szabó magda és mások művei, ugyan-csak nemzetközi elismerés fogadja a corvina művészeti, néprajzi és zenei tárgyú kiadványait, fotoalbumait, művelődéstörténeti munkáit és sportkönyveit. két idegennyelvű könyvkiadónk 1955-1962 között összesen 635 magyar munkát jelentetett meg idegen nyelven, csaknem 5,300.000 példányban. munkájuk elismerését mutatja, hogy mind több tekintélyes külföldi kiadó bocsátja ki a magyar szerzők műveit a budapesti vállalatokkal közös kiadásban.

/folyt.köv./
16.05/a

16.00

- 31 -

bb 49. /magyar könyvek idegen...1.folyt./-lm

köpeczi béla rámutatott, hogy az elmúlt esztendőben megnövekedett a külföldi kiadóknál megjelent magyar művek száma is. a szocialista országokkal a kulturális egyezmények segítik elő a két fél irodalmának kölcsönös megjelentetését. fokozatosan növekszik az érdeklődés a klasszikus és a mai magyar irodalom iránt franciaországban, olaszországban, angliában, ausztriában, az nszk-ban, s az a hullám, amely az elmúlt esztendőben népszerűvé tette a magyar irodalmat külföldön, elérte már a skandináv országokat, spanyolországot és számos más európai és tengerentúli országot is. a kultúra könyv- és hírlap külkereskedelmi vállalat a világ legtöbb államában terjeszti a magyar könyveket. a magyar irodalom külföldi népszerűsítésében nagy szerepe van annak, hogy hazánk évről-évre több könyvkiállításon vesz részt a világ minden részén.

„a magyar könyvek idegen nyelveken, kiállítás ünnepélyes megnyitóján bográn józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke üdvözölte a megjelenteket. részt vett a megnyitón dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium vezető munkatársai. ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és a külképviseletek kulturális attaséi. a megjelenteket köpeczi béla, kiadói főigazgató tájékoztatta idegennyelvű könyvkiadásunkról, majd a vendégek megtekintették a tárlatot, amelyen mintegy ezer, a világ 16 nyelvén megjelent magyar alkotás ad képet idegennyelvű szépirodalmi és szakkönyvkiadásunk fejlődéséről, a külföldön megjelent magyar könyvekről 1831-től napjainkig.

a kiállítás május 9-ig naponta 11-19 óra között tekinthető meg, dorottya utca 8. szám alatt./mti/

bb 55. „szarvasfogadás,, Lónyán

vid j-l ká

1963. június 4.

nem mindennapi esemény színhelye volt kedden a szabolicszatmár megyei lónya község határában elterülő állami vadrezervátum: egy megtermett, díszes koronával ékeskedő szarvasbika és egy négyhónapos kis üdő érkezett a visegrádi erdőgazdaságból.

/folyt.köv./
16.10/a

- 32 -

16.10

bb 55. /„szarvasfogadás,,...1.folyt./-lm

a többszáz kilométeres utat a két „vendég,, gépkocsival tette meg. az apaállat előbb idegenkedett a járműtől, később azonban annyira megszokta az utazást, hogy vidáman falatozott az utravalónak becsomagolt szénából, zabból.

az állatokat vérfrissítés céljából szállították szabolics megyébe./mti/

bb 50. fokozzák a mezőgazdasági oktatást a középiskolákban ülést tartott a békés megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid fm/tné szb fm

1963. június 4.

békés megye tanácsának végrehajtó bizottsága kedden a megyei szakemberképzés helyzetéről tárgyalt. a tanácskozáson egyhangúlag megállapították, hogy a megye középiskoláiban - főleg gimnáziumaiban - a gyakorlati oktatás még sok kívánnivalót hagy maga után. békés megye mezőgazdasági jellege ellenére például a gyakorlati oktatásban résztvevők jórészt üzemekben képezték ki ipari szakmára, holott ezeknek a fiataloknak mintegy 90 százalékát az oktatás után nem tudják alkalmazni az érettségi után. a végrehajtóbizottság határozatot hozott, hogy a jövőben a gyakorlati oktatásban résztvevők nagy hányadát a mezőgazdaság területére irányítsák, s csak annyi fiatalot képeznek ki az üzemekben, amennyire feltétlenül szükség van./mti/

bb 56. nyugat-német érdeklődés magyar campingtáborok iránt

vid te-lm szf

1963. június 4.

hazánkba érkezett emil ewers, a nyugat-németországi wilhelmshafeni autóklub elnöke, hogy tájékozódjék a magyar sátoztáborozási alkalmakról. budapest után egert, a hortobágyot és debrecen látogatta meg. debrecenben felkereste az idegenforgalmi hivatalt, majd barta károlyval, a városi tanács végrehajtóbizottságának elnökhelyettesével beszélgetett német turisták debreceni kirándulásainak lehetőségeiről. emil ewers úgy találta, hogy debrecen gyógyfürdője és kiváló erdei környezetben elhelyezésre kerülő campingtábora révén európai hírű turistaközponttá fejlődhet. a tervek szerint már a jövő évben több nyugat-német autós csoport tesz látogatást debrecenben és környékén. elsősorban lakókocsis autós turisták érkezése várható. a nyugat-német látogató debrecen után siófokra utazott, majd néhány napot tihanyban tölt./mti/

16.17/a

16.10

- 33 -

bb 57. Ujfajta kórházi butorok bemutatója

1 kf-lm ki

1963. június 4.

az omker bajcsy-zsilinszky uti mintatermében kedden ujfajta kórházi és orvosi szobabutorokat, bölcsödei berendezéseket mutattak be az egészségügyi szakembereknek. a bemutatót megtekintette dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes is.

a kis kiállításon mintegy 20 féle berendezést, köztük kórtermi szekrényeket, kórházi íróasztalokat, várótermi berendezéseket, bölcsödei, óvodai butorgarnitúrákat, gyermekágyakat mutattak be.

a kiállítás anyagából a szakemberek kiválasztották a legmegfelelőbb, tetszetős, modern butorokat, amelyeket a hódmezővásárhelyi egészségügyi berendezéseket gyártó vállalat készít majd sorozatban. az ujfajta butorokat az orvosi műszer- és fogászati cikk kereskedelmi vállalat árusítja./mti/

--

bb 58. 400 000 forint társadalmi ösztöndíjra a csengeri járásban

vid fm/tné-lm fm

1963. június 4.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága tavaly meghirdetett áruterelési versenyében a csengeri járás érte el a legjobb eredményt. az ezzel járó 500 000 forint jutalmat kedden adták át gacsályban, a községi tanácsok vb elnökeinek és a termelészövetkezetek elnökeinek közös tanácskozásán. az összeg nagy részét, 400 000 forintot tanulmányi ösztöndíjra fordítják. ezzel kívánják elősegíteni a járás termelészövetkezeteinek szakemberekkel, elsősorban gyümölcskertészekkel, állatorvosokkal és vízügyi mérnökökkel való ellátását. ugyan csak itt nyújtották át a községfejlesztési verseny első helyezettjének, hermánszegnek is a 120 000 forintos jutalmat. /mti/

--

16.27/a

34 -

me

bb 59. bukarestben ülésezett a kgst tudományos és műszaki kutatásokat koordináló állandó bizottságának tudományos-műszaki információcsere problémáival foglalkozó állandó munkacsoportja

i szb ki

1963. június 4.

május 21-től 30-ig bukarestben tartotta második ülését a kgst tudományos és műszaki kutatásokat koordináló állandó bizottságának tudományos-műszaki információcsere problémáival foglalkozó állandó munkacsoportja.

a munkacsoport ülésén részt vettek a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román népköztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége és a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttségei.

a munkacsoport ülése megvizsgálta a tudományos-műszaki információ terén megvalósítandó együttműködés további fejlődésének, a kgst tagállamok közötti tudományos-műszaki információcsere kibővítésének, az információs munkák gépesítési és automatizálási színvonala növelésének kérdéseit és a munkacsoport tevékenységébe tartozó más kérdéseket.

a megvizsgált kérdésekkel kapcsolatban megfelelő határozatokat fogadtak el.

a munkacsoport ülése a barátság és együttműködés légkörében zajlott le. /mti/

--

bb 60. Letétben az öttalálatos lottó szelvény

1 kf/kf szb ki

1963. június 4.

a legutóbbi telitalálatos lottószelvényen tulajdonosként ifju papp lajos berentei bányászati géplakatos neve volt feltüntetve. a nagyértékű szelvényt már letétbe helyezték a kaszinóbarcikai otp fiókban. kiderült, hogy az ötös találatot háromtagu lottózó csoport érte el. ifju papp lajossal köntös gyula 39 éves kétgyermekes, bányászati gépmester és ifju szalánczy gyula 27 éves, háromgyermekes bányászati technikus osztozik a főnyereményen. a szerencsés lottózók elmondották, hogy a rájuk jutó összegből házat és gépkocsit vásárolnak, a pénz nagyrészét pedig takarékbba teszik.

a több mint 1.8 millió forintos főnyereményt június 12-én kaszinóbarcikán a béke filmszínházban nyilvánosan fizetik ki. /mti/

16.30/a

- 35 -

me

bb 52. jó a fűrtképződés a duna-tisza közti szőlőskertekben

vid j-lm ká

1963. június 4.

a duna-tisza közének több mint 100 000 holdas szőlőterületén dus lombozatu, szép vesszőket neveltek a tőkék, a tavalyinál általában jobb a fűrtképződés. az izsáki sárfehér például egy-egy hajtáson 5-6, arasznyi nagyságu fűrtöt hozott. sokfelé a harmadik éves szőlősök is termést ígérnek. kecskemét vidékén például több mint félezer hold új szőlő hoz először termést./mti/

-. -

bb 53. „kapásbuszok,, a baranyai határban

vid j-lm ká

1963. június 4.

a baranyai határban különös autóbuszok tűntek fel. világoszöldre vannak festve, főleg asszonyok ülnek bennük, a tetőkön csomagok helyett kapák látszanak, és nemcsak az országutakon közlekednek, hanem a dűlőutakon is. a pécsi állami gazdaság munkásszállító autóbuszai ezek, amelyek az időszaki dolgozókat viszik a szálláshelyükről a földekre és vissza. eddig teherautókkal és vontatókkal szállították a kapásokat a 8 000 holdas gazdaság erősen széttagolt területén. az utasok ki voltak téve az időjárás szeszélyeinek, ráadásul gyakran kellett órákhozat várakozniuk, mivel a járműveket valamilyen sürgős szállítási végett máshova rendelték, és nem tudtak időben visszaérkezni. a gazdaság most két használt autóbust vásárolt, amelyeket felújított és rendbehozott. a kényelmes bőrüléseken 45-45 személy foglalhat helyet és sem eső, sem szél, sem az utak pora nem éri őket. a „kapásbuszok,, menetrendszerű pontossággal érkeznek és indulnak.

az állami gazdaságok megyei igazgatósága most újabb 10 autóbust igényelt a többi gazdaság számára a munkásszállítások lebonyolítására./mti/

-. -

bb 64. orosz szakos nyelvtanárok utaztak moszkvába

i ms/gk-lm ha

1963. június 4.

kedden 25 általános iskolai orosz szakos nyelvtanár, illetve szakfelügyelő utazott moszkvába. a magyar tanárok az oszszszk oktatásügyi minisztériumának vendégeiként egyhónapos nyári továbbképző tanfolyamon vesznek részt./mti/

16.55/a

- 36 -

Ma,

bb 54. bekapcsolták az öntözésbe a nagykunság egyik legnagyobb mesterséges víztározóját

vid j szb ká

1963. június 4.

kunhegyes határában több mint ötmillió forintos költséggel a múlt évben fejezték be a nagykunság egyik legnagyobb mesterséges víztározójának építését. a 254 hold kiterjedésű, átlag másfél méter mélységű tározót a tiszafüredi főcsatornából több mint 2 millió köbméter vízzel töltötték fel. a nagy kiterjedésű mesterséges tavat most kapcsolták be az öntözésbe. a környék termelőszövetkezetei és állami gazdaságai mintegy 1300 hold nagyságu rétet, legelőt, szántóföldet, kertészetet öntözhetnek a tározó vizéből. tekintettel arra, hogy a környéken kevés a természetes víz, a mesterséges tavat haltenyésztéssel is hasznosítják: évente mintegy 30-40 vagon hal „terem,, majd itt./mti/

-. -

bb 61. magyar tudós előadása bécsben

i ms/tk szb ha

1963. június 4.

bruckner győző akadémikus bécsbe utazott. a neves magyar kómiikus előadást tart az osztrák fővárosban./mti/

-. -

bb 62. német vendégtudós az akadémián

i ms/gk szb ha

1963. június 4.

dr. h. mislin professzor, a mainzi johannes gutenberg egyetem zoológiai intézetének igazgatója az akadémia meghívására budapestre érkezett. mislin professzor több előadást tart magyarországon./mti/

-. -

bb 63. akadémiai küldöttség utazott a freibergi bányász- és kohásznapiokra

i ms/gk szb ha

1963. június 4.

június 5. és 8. között rendezik a hagyományos freibergi bányász- és kohásznapiokat. a magyar tudományos akadémiát küldöttség képviseli a jelentős tudományos eseményen. a küldöttség vezetője dr. geleji sándor akadémikus. tagjai: tárczy-hornoch antal akadémikus, zambó jános levelező tag, ádám antal tudományos osztályvezető és verő józsef tudományos munkatárs./mti/

-. -

17.05/a

H. 20 ✓

- 37 -

Ma,

bb 52. jó a fürtképződés a duna-tisza közli szőlőskertekben

vid j-lm ká

1963. június 4.

a duna-tisza közének több mint 100 000 holdas szőlő-területén dus lombozatu, szép vesszőket neveltek a tőkék, a tavalyinál általában jobb a fürtképződés. az izsáki sárfehér például egy-egy hajtáson 5-6, arasznyi nagyságu fürtöt hozott. sokfelé a harmadik éves szőlősök is termést ígérnek. kecskemét vidékén például több mint félezer hold uj szőlő hoz először termést./mti/

-.-

bb 53. „kapásbuszok,, a baranyai határban

vid j-lm ká

1963. június 4.

a baranyai határban különös autóbuszok tűntek fel. világoszöldre vannak festve, főleg asszonyok ülnek bennük, a tetőkön csomagok helyett kapák látszanak, és nemcsak az országutakon közlekednek, hanem a dűlőutakon is. a pécsi állami gazdaság munkásszállító autóbuszai ezek, amelyek az időszak dolgozókat viszik a szálláshelyükről a földekre és vissza. eddig teherautókkal és vontatókkal szállították a kapásokat a 8 000 holdas gazdaság erősen széttagolt területén. az utasok ki voltak téve az időjárás szeszélyeinek, ráadásul gyakran kellett órákhosszat várakozniuk, mivel a járműveket valamilyen sürgős szállítás végett máshova rendelték, és nem tudtak időben visszaérkezni. a gazdaság most két használt autóbust vásárolt, amelyeket felújított és rendbehozott. a kényelmes bőrüléseken 45-45 személy foglalhat helyet és sem eső, sem szél, sem az utak pora nem éri őket. a „kapásbuszok,, menetrendszerű pontossággal érkeznek és indulnak.

az állami gazdaságok megyei igazgatósága most újabb 10 autóbust igényelt a többi gazdaság számára a munkásszállítások lebonyolítására./mti/

-.-

bb 64. orosz szakos nyelvtanárok utaztak moszkvába

i ms/gk-lm ha

1963. június 4.

kedden 25 általános iskolai orosz szakos nyelvtanár, illetve szakfelügyelő utazott moszkvába. a magyar tanárok az oszszszk oktatásügyi minisztériumának vendégeiként egyhónapos nyári továbbképző tanfolyamon vesznek részt./mti/

16.55/a

- 36 -

bb 54. bekapcsolták az öntözésbe a nagykunság egyik legnagyobb mesterséges víztározóját

vid j szb ká

1963. június 4.

kunhegyes határában több mint ötmillió forintos költséggel a múlt évben fejezték be a nagykunság egyik legnagyobb mesterséges víztározójának építését. a 254 hold kiterjedésű, átlag másfél méter mélységű tározót a tiszafüredi főcsatornából több mint 2 millió köbméter vízzel töltötték fel. a nagy kiterjedésű mesterséges tavat most kapcsolták be az öntözésbe. a környék termelőszövetkezetei és állami gazdaságai mintegy 1300 hold nagyságu rétet, legelőt, szántóföldet, kertészetet öntözhetnek a tározó vizéből. tekintettel arra, hogy a környéken kevés a természetes viz, a mesterséges tavat haltenyésztéssel is hasznosítják: évente mintegy 30-40 vagon hal „terem,, majd itt./mti/

-.-

bb 61. magyar tudós előadása bécsben

i ms/tk szb ha

1963. június 4.

bruckner győző akadémikus bécsbe utazott. a neves magyar kémikus előadást tart az osztrák fővárosban./mti/

-.-

bb 62. német vendégtudós az akadémián

i ms/gk szb ha

1963. június 4.

dr. h. mislin professzor, a mainzi johannes gutenberg egyetem zoológiai intézetének igazgatója az akadémia meghívására budapestre érkezett. mislin professzor több előadást tart magyarországon./mti/

-.-

bb 63. akadémiai küldöttség utazott a freibergi bányász- és kohásznapokra

i ms/gk szb ha

1963. június 4.

június 5. és 8. között rendezik a hagyományos freibergi bányász- és kohásznapokat. a magyar tudományos akadémiát küldöttség képviseli a jelentős tudományos eseményen. a küldöttség vezetője dr. geleji sándor akadémikus. tagjai: tárczy-hornoch antal akadémikus, zambó jános levelező tag, ádám antal tudományos osztályvezető és verő józsef tudományos munkatárs./mti/

-.-

17.05/a

14.30 ✓

- 37 -

bb 65. gázoltak, cserbenhagyták áldozatukat - rövid idő alatt elfogták a tovarobogó vezetőket

i bc/hné szb ha

1963. június 4.

június 1-én a somogy megyei mernye községben, a 67-es számú útvonalon egy ismeretlen tehergépkocsi elütötte bebési istván 15 éves ipari tanuló, a tehergépkocsi vezetője a gázolás után megállás nélkül továbbhajtott, a megyei rendőrfőkapitányság közlekedési alosztálya június 2-án már elfogta, majd előzetes letartóztatásba helyezte a tettest: wagner istván gépkocsivezetőt, mernyei lakost, aki a 13. számú aköv teherautójával gázolt.

június 2-án a somogy megyei buzsákon finca jános segédmunkás motorkerékpárjával elütötte a 16 éves jancsekity istvánt, majd továbbrobogott, jancsekity istvánt a mentők súlyos sérüléssel a kaposvári kórházba szállították, a gázoló motorkerékpárost a rendőrség a lakosság segítségével elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

--

bb 66. halálos közlekedési baleset

i bc/hné szb ha

1963. június 4.

a kerepesi út 119. számú ház előtt kővári tibor tehergépkocsijával szabálytalanul előzött, s összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár utasa, nagy jános ács, hatvani lakos a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetője, fiser józsef traktoros súlyos sérülést szenvedett. az összeütközésért felelős gépkocsivezetőt őrizetbe vették, jogosítványát bevonták.

a 3. kerületi szentendrei út és a buvár utca torkolatánál egy 10-es autóbusz vezetője hirtelen fékezett: földesi jácintné nyugdíjas a kocsiban elesett és súlyosan megsérült.

sarkadi mihály lakatos figyelmetlenül vezetett egy személygépkocsit a 8. kerületi mező imre úton, s a 19. számú ház előtt nekiütközött egy álló teherautónak. a gépkocsiban utazó papp lajosné és 8 éves leánya súlyosan, sarkadi mihály pedig könnyebben megsérült. /mti/

--

17.10/a

17.10

- 38 -

bb 67. ételmérgezés az istenhegyi uti védőnőképző iskolában

i bc/hné-lm ha

1963. június 4.

hétfőn a déli órákban ételmérgezés történt az istenhegyi uti állami védőnőképző iskolában. kilencvenegyen könnyű lefolyású ételmérgezést szenvedtek, de senkit sem kellett kórházba szállítani. az ételmérgezést az okozta, hogy az iskola részére szállított húst és tejárut a hűtőszekrény hibája miatt nem megfelelően raktározták. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

bb 68. Lövedéket kalapált egy gyermek - súlyosan megsérült

i bc/hné-lm ha

1963. június 4.

járóka lászló 9 éves tanuló, 17. bertóti utca 11. szám alatti lakos a fűskamrában kalapáccsal ütögetett egy a háborúból fennmaradt gépágyulöveteket. a lövedék felrobbant és súlyosan megsebesítette a kisfiút, életveszélyes állapotban a heim páli kórházba szállították. /mti/

--

bb 69. jelentkezzenek a károsultak

i bc/hné-lm ha

1963. június 4.

a rendőrség személyi tulajdon sérelmére elkövetett sorozatos bűncselekmény miatt őrizetbe vette szamosfalvi erzsébet 29 éves büntetett előéletű székesfehérvári lakost, s eljárást indított ellene. a szőke, szögletes arcú nő, akinek felső metszőfoga hiányzik, felkereste több tényleges katonai szolgálatot teljesítő személy hozzátartozóját s arra hivatkozott előtük, hogy a gépkocsija elromlott. a családhoz tartozó, katonai szolgálatot teljesítő személy parancsnoka feleségének, vagy menyasszonyának adta ki magát, majd egy-egy óvatlan pillanatban a keze ügyébe eső ruhaneműekkel, ékszerekkel, készpénzzel továbbállt. az eddigi megállapítás szerint ily módon körülbelül 20 000 forinttal károsított meg 15 családot. a pest megyei rendőrfőkapitányság kéri azokat a károsultakat, akik még nem

tettek feljelentést szamosfalvi erzsébet ellen, hogy jelentkezzenek személyesen vagy írásban budapest 6., aradi utca 21-23. szám alatt, vagy telefonon a 124-275 számon a 213-as mellékállomáson. /mti/

17.20/n

17.15

--

-39-

17.10

bb 51. teljes üzemen az öntözőművek - szaktanácsadó hálózat alakult az öntözési gazdaságok hatékonyságának javítására

1 le szb ká

1963. június 4.

kedden a földművelésügyi minisztériumban tanácskozást tartottak az öntözési szaktanácsadó-mérnökök, az új szervezet, az öntözési szaktanácsadó-hálózat megalakulása jelentős kezdeményezés a mezőgazdasági termelés biztonságának fokozására, hozamainak növelésére.

az öntözési gazdaság az utóbbi években gyors ütemben fejlődött, az öntözött terület a terv szerint az idén már jóval meghaladja a félmillió holdat, s ezen belül a tavalyinál csaknem kétszer nagyobb területen, 390 000 holdon alkalmazzák a legkorszerűbb, esőztető módszert. a mesterséges csapadék azonban nem eredményez mindenütt olyan termésteremtést, mint amennyire lehetőségre volna. egyelőre ugyanis kevés a megfelelő szakember, s a termelészövetkezeti mezőgazdászok többsége nem ért az öntözési gazdaságok speciális agrotechnikai és műszaki kérdéseire.

a szaktanácsadók feladata, hogy szakmai segítséget, tájékoztatást nyújtsanak a termelészövetkezeteknek az öntözőberendezések helyes üzemeltetéséhez, és általában az öntözési növénytermesztéshez. a földművelésügyi minisztérium irányításával egyúttal adatgyűjtést is végeznek az öntözési gazdaságosságáról, így a további tervezés közgazdasági megalapozását is elősegítik. a szaktanácsadók fokozásában, mert a jövedelmük jelentős részét képező prémiumot a berendezések üzemóráinak száma és az öntözött területek termés hozama szerint kapják. egy-egy szaktanácsadóhoz 6-7 termelészövetkezet, mintegy 2000 holdnyi öntözött terület tartozik, így módjuk van arra, hogy behatóan foglalkozzanak ezek minden szakmai problémájával.

az agrotröszt, amely az öntözőberendezések forgalmazása mellett most már az üzemeltetésüket segítő szakembereket is alkalmazza, eddig 24 szaktanácsadót állított munkába. ezeknek az agrár-mérnököknek a hatásköre egyelőre öt megye - szolnok, hajdu, bács, pest és győr - kijelölt kerületeire, összesen mintegy 50 000 holdra terjed ki. a szaktanácsadó-hálózatot az év végéig 50, jövőre pedig 150 tagúra bővítik.

a szaktanácsadók már most, az öntözési idény kezdetén is bőven van tennivalójuk. az öntözőművek az ország egész területén üzemen vannak, s a termelészövetkezetekben mintegy 300 új esőztető berendezést kapcsolnak be. a késői kitavaszkodás, az átlagos természetes csapadék ellenére is már 100 000 holdat öntöznek, ugyanannyit, mint a tavalyi száraz tavaszon. /mti/

--

- 40 -

17.40/a

19.00 ✓

bb 70. veszélyt jelző kémiai folyadékot próbáltak ki tatabányán - riasztás a 15/b aknában

vid te-lm szf

1963. június 4.

a tatabányai szénbányászati tröszt még a múlt évben érdekes kémiai folyadékot, merkaptánt szerzett be csehszlovákiából. a merkaptánt gázveszély esetén bejuttatják a bányák sűrített levegő hálózatába és a folyadék erős szagával figyelmezteti a bányászokat.

a tatabányai központi bányamentő állomás laboratóriumában sikerült a csehszlovák folyadékkal azonos hatású kémiai folyadékot előállítani. az új folyadék főpróbáját kedden tartották meg. a tatabányai 15/b akna bányászait riasztották vele. mindössze öt decilitert juttattak a folyadékból a sűrített levegőbe, és néhány percen belül a bánya legtávolabbi munkahelyén is észlelték a rendkívül átható, kellemetlen, de az egészségre teljesen ártalmatlan szagot. a bányászok azonnal elhagyták munkahelyüket és rövid időn belül tervszerűen kiürítették az egész bányát. tehát a hazai előállítású folyadék a várakozásnak megfelelően kiválóan bevált riasztásra.

az új riasztási módszer előnye, hogy míg az eddigi csengős, lámpás riasztáshoz az egész bányát külön vezetékkel kell behálózni, ez nem igényel külön beruházást, ugyanakkor biztonságosabb is. mindössze egy acélgömböt szerelnek a sűrített levegő hálózatához és a gömbben készenlétben tartják a zárt üvegfiolában levő folyadékot. a gömbfalán kívülről benyulva megrepesztik az üvegfiolát és pillanatokon belül a sűrített-levegőbe kerül a veszélyt jelző folyadék. /mti/

--

bb 71. az afgán király köszönő távirata dobi istvánhoz

gk-lm ha

1963. június 4.

mohammed zahir sah, afganisztán királya táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének az afganisztán nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

--

17.45/a

- 41 -

19.00 ✓

bb 72. bucsu a hegedűtől - ötven éves primási jubileum
köszöntése szentesen

vid fm/tné-lm fm

1963. június 4.

Kedden délután a szentesi mórlicz zsigmond művelődési házban nyolcvanadik születésnapja alkalmából bensőséges ünnepségen köszöntötték id. gábor istván zenészt, aki ötven évig volt vezető-primása a helyi népi zenekaroknak. az idős muzsikusként ez alkalommal átadták a városi tanács ajándékait, valamint munkássága elismerésül a megyei tanács díszoklevelét és pénzjutalmát.

id. gábor istván, aki ma is több mint ezer magyar nótát és népdalt tud kotta nélkül játszani, az őt köszöntő rövid ünnepség után a város egyesített népi zenekara elé állt, s eljátszotta „a vén cigányt... ezzel a dallal bucsuzott el a hivatásos zenészélettől. primási helyét fiának adta át. öreg hegedűjét unokájának ajándékozta. /mti/

-. -

bb 73. francia kereskedelmi delegáció érkezett budapestre

k sz/gk-lm ki

1963. június 4.

Kedden francia kereskedelmi küldöttség érkezett budapestre árucseréforralmi tárgyalásokra. a tárgyalásokat francia részről jean pierre herrenschmidt, a pénzügyi és gazdaságügyi minisztérium főosztályvezetője, magyar részről török istván, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője vezeti. /mti/

-. -

18.40/a

18.45

- 42 -

19.00

bb 74. koszoruzási ünnepség, fáklyás felvonulás, dalostalálkozó szombathelyen

vid fm/tné szb fm

1963. június 4.

az építők hete alkalmából kedden este szombathelyen, a szak-szervezetek vas megyei tanácsának székházában koszoruzási ünnepséget rendeztek a mártírok emléktáblájánál, ezt követően fáklyás felvonulást tartottak a székháztól a derkovits gyula művelődési otthon előtti térig, majd a művelődési otthonban a szombathelyi néposz dalostalálkozó 25. évfordulója tiszteletére hangversenyt rendeztek. /mti/

-. -

bb 75. időjárásjelentés

tm szb

1963. június 4.

a meteorológiai intézet jelenti június 4-én, kedden 19 órakor:

délkeleti szél, többhelyen eső

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, többhelyen, főként nyugaton és északon eső. helyenként zivatar. élénk délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 21-24 fok között. /mti/

-. -

19.50/a 19.56

- 43 -

MC

bb 76. a mongol tanácsi küldöttség látogatása a fővárosi tanács végrehajtó bizottságánál

k zs/tm-lm la

1963. június 4.

ulan-bator városi népi huráljának hazánkban tartózkodó küldöttsége m. Luvszancsojbolnak, a népi hurál végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével kedden látogatást tett a fővárosi tanács végrehajtó bizottságánál. a vendégeket sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke és a végrehajtó bizottság több más vezetője fogadta. résztvett a látogatáson zs. banzar, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete is. a küldöttség tagjai élénk eszmecsere folytattak a fővárosi tanács vezetőivel a két fővárost érintő várospolitikai kérdésekről. a látogatás végén m. Luvszancsojbol művészi díszítésű selyemkártyát nyújtott át ajándékkul a végrehajtó bizottságnak.

sarlós istván kedden este a gellért szállóban vacsorát adott a mongol vendégek tiszteletére. a vacsorán résztvett erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és zs. banzar nagykövet is./mti/

--

MO

20.28/a

20.33

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-600

A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1963. június 5.

bb 1. premier előtti filmbemutatók a balatonnál

i di/gk-lm ha

1963. június 5.

az idén is változatos műsor várja a balatonnál a filmbarátokat. a legnagyobb fürdőhelyeken, többek között síófokon és balatonföldváron már a budapesti premier előtt bemutatják a következő hónapok, illetve az őszi évad egy-egy érdekes új-donságát. az előadások sorát a „mi ketten meg a ló”, című francia bohózat nyitotta meg, majd az „üzletemberek”, című, amerikai környezetben játszódó szovjet filmszatra folytatja. láthatják majd a nyaralók a „mandrin kapitány”, című izgalmas francia filmet, műsorra tűzik „az udvari bolond”, című amerikai és „a négy szerzetes”, című olasz filmet. ez utóbbinak aldo fabrizi az egyik főszereplője. a történetnek az ad különleges érdekességet, hogy magyar disszidensek szélhámosságaival foglalkozik./mti/

--

bb 2. spárga-export

vid j-lm ká

1963. június 5.

csongrád megye homokföldjeit a gyümölcs- és szőlőtelepítések mellett spárgatermesztéssel is hasznosítják. sorra fordulnak termőre az új telepítések, s 1 000 mázsánál több az a mennyiség, amit idén a megyéből elszállítanak. a szövetkezetek megyei értékesítő központjának szatymazi felvásárló telepén megkezdődött a spárgaszezon; naponta 20-30 mázsát vesznek át, osztályoznak és csomagolnak. a homoki táj termését főleg a nyugati államokban vásárolják szívesen, s csemegeként, a legváltozatosabb formában elkészítve fogyasztják. a legtöbbet nyugat-németországba és az ndk -ba szállítják. külföldre hűtőkocsikban viszik a napfényre és melegre érzékeny spárgát, nehogy színeződjen, s veszítsen értékéből. csongrádból eddig 400 mázsát exportáltak az izletes zöldségféléből./mti/

--

-1-

MO